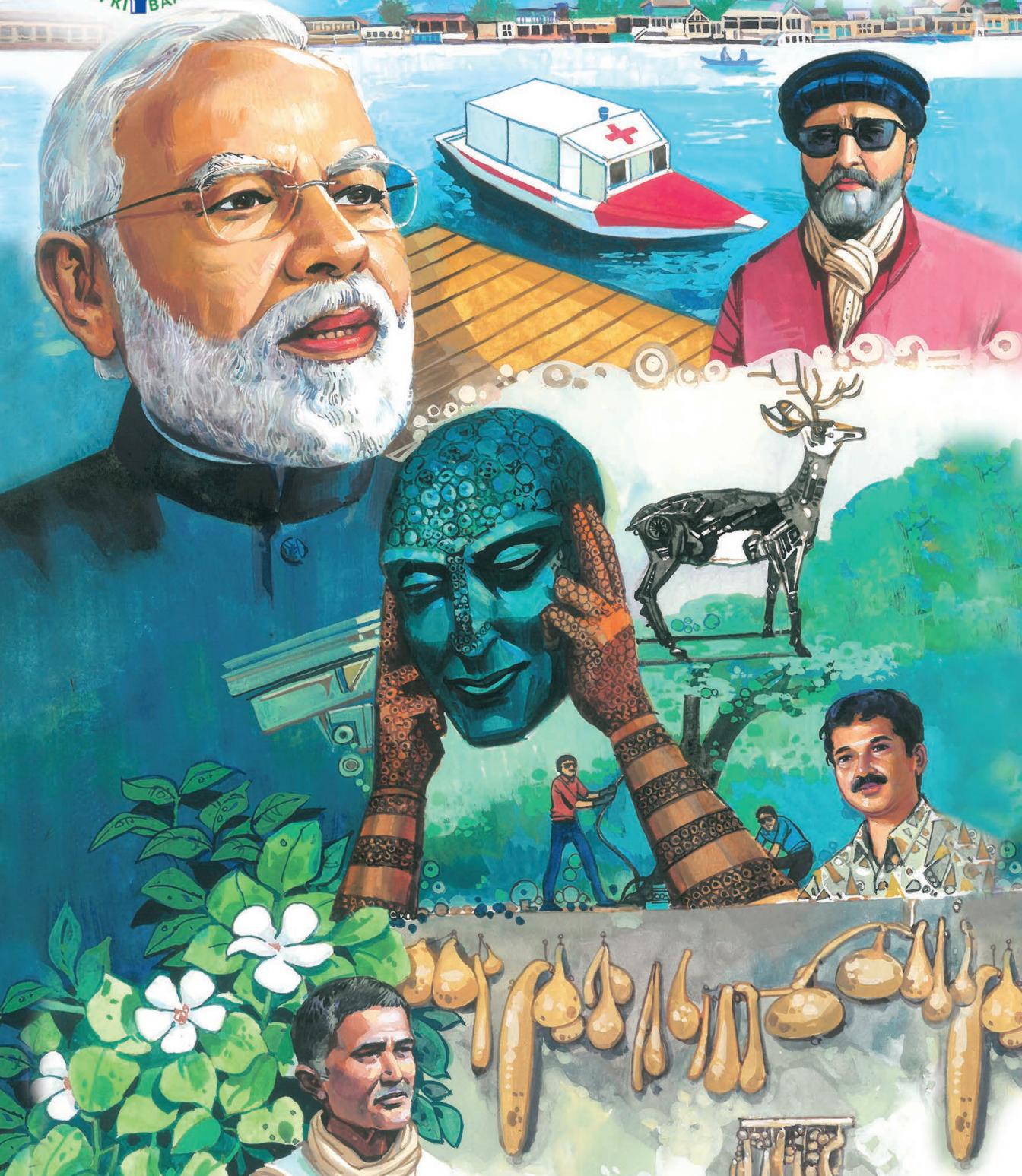

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ

ਅਧਿਕ 3

MANN KI BAAT

VOL.3

Script Writers

Sarda Mohan and Shashi Mukherjee

Illustrations and Cover Art

Dilip Kadam

Assistant Artist

Ravindra Mokate

Production

Amar Chitra Katha

Layout Artist

Tarangini Mukherjee

Published by

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd

Odia

ISBN - 978-81-19242-92-4

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd, June 2023

© Ministry of Culture, Govt of India, June 2023

All rights reserved. This book is sold subject to the condition that the publication may not be reproduced, stored in a retrieval system (including but not limited to computers, disks, external drives, electronic or digital devices, e-readers, websites), or transmitted in any form or by any means (including but not limited to cyclostyling, photocopying, docutech or other reprographic reproductions, mechanical, recording, electronic, digital versions) without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

You can now get ACK stories as part of your classroom with **ACK Learn**,
a unique learning platform that brings these stories to your school with a range of workshops.
Find out more at www.acklearn.com or write to us at acklearn@ack-media.com.

थम देशरे प्राचीन ज्ञान ओ बुद्धिमतारे परिपूर्ण, किन्तु आधुनिकतार दोिडरे अनेक किछि बिसृष्ट होइयाइछि। आगकु बढिबा भल कथा किन्तु पछाङ्कु प्रेरि गाहिँबा एवं आमर पूर्वपूर्वमाने आम पाइँ छाडि याइथूबा बिजिन परम्पराकू ग्रहण किरिबा मध्य समान भाबे गुरुद्वयपूर्ण।

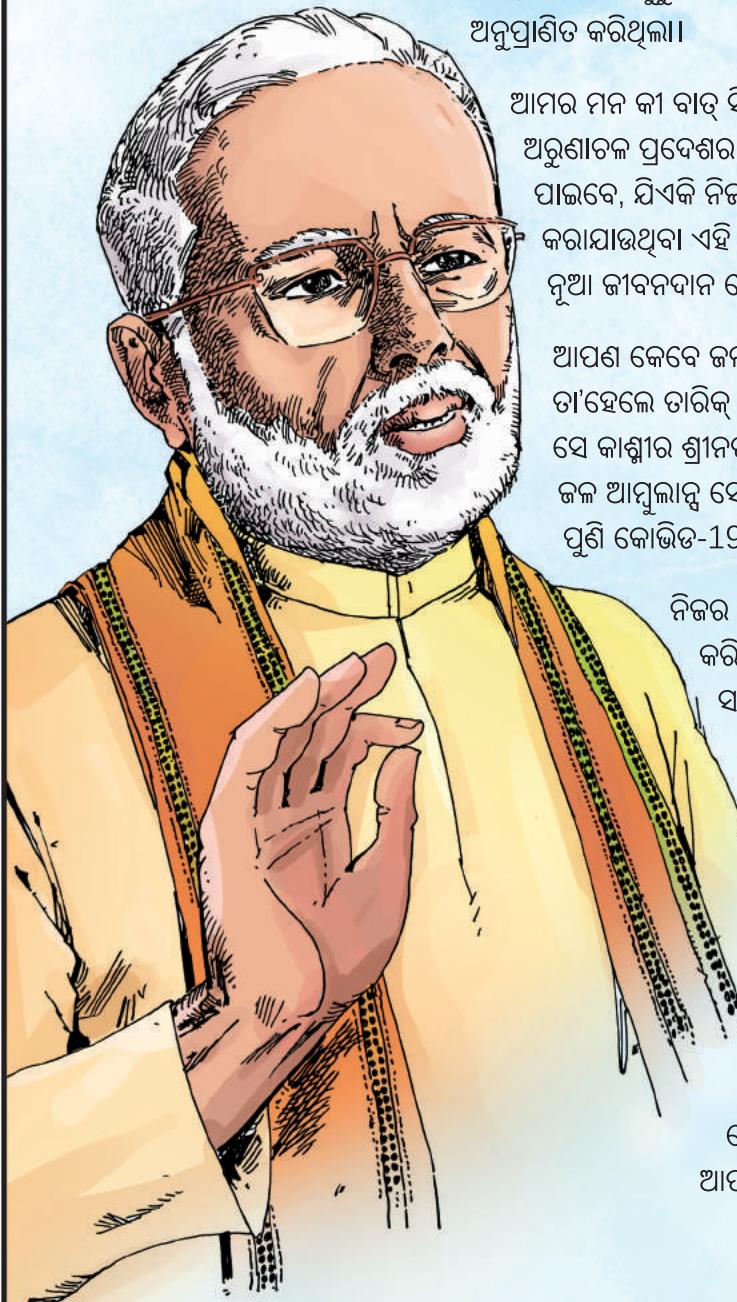
एहि बिचार मलिं गोमुक्कु गछरु नुहेँ बरं शुगु शेङ्ग नामाक छोट बृक्षर छालिरु कागज चिआरि करिबार 1,000 बर्ष पूर्णाका कलाकू पुनर्जीवित करिबा लागि अनुप्राणित करिथ्ला।

आमर मन की बात ऐरिजर ढृतीय अथायरे, आपश अरुशारल प्रदेशर एहि ब्युक्ति बिषयरे जाणिबाकु पाइबे, यिएकि निज मोनपा जनजाति हारा प्रस्तुत करायाउथूबा एहि परिवेश अनुकूल कागजकू एक नूआ जीवनदान देइछन्ति।

आपश केबे जल आमुलाकू बिषयरे शुणिछन्ति कि? ताहेले तारिक अहम्बद पठलूङ्क काहाणी पढ़न्तु। ये काश्चीर श्रीनगर यित सुन्दर ताल् ह्रदरे एक जल आमुलाकू येबा योगाइ देउछन्ति। आउ ताहा पूणि कोभित-19 लकडाउन्स घमयरे।

निजर क्षमता बाहारे कोशिषि काम करिबाकू आगेल आयिबा सबुबेले सहज होइनथाए। एथपाइँ साहस, दृढसंकल्प एवं कष्ट सहिबा लागि अदम्य जङ्गार आवश्यकता रहिथाए। किन्तु थरे आपश एमिति करिपारिले, देख्न्वेये, किछि अछिनब चित्ता करिबा एवं मन कथा शुणि कोशिषि काम करिबा हारा आपशकू परम सत्तोष मिल्नुहि।

मोर स्नेह ओ आशीर्वाद सबुबेले आपशकू सहित रहिन्छ।

ସୂଚୀପତ୍ର

1	ମଲିଂ ଗୋମୁ	3
2	ଉରଗେନ୍ ଫୁନ୍ଦୋଗ	6
3	ଶ୍ରୀନିବାସ ପଦକାଣ୍ଡଳା	9
4	ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀ ସାହୁ	12
5	ରାମ ଲୋଚନ କୁଶଙ୍କାହା	14
6	ତାରିକ ଅହନ୍ତବ ପତ୍ର	17
7	ସଞ୍ଜୀଯ କଇପ	19
8	ହରିଷ୍ଣନ୍ଦ୍ର ସିଂହ	22
9	ସକିଦାନନ୍ଦ ଭାରତୀ	24
10	ସିକାରୀ ଟିସୋ	27
11	ପି.ଏମ. ମୁରୁଗେସନ	30

ମଲିଂ ଗୋପୁ

ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କ୍ରାଚ୍ ପିରିଯତ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ପିଲାମାନେ ପାପିଯର ମାସେ ବା କାଗଜ ଭାଞ୍ଚା ଥିବା ଖେଳନା ତିଆରି ଶିଖୁଥିଲେ।

ମୋର ପାପିଯର ମାସେ ଶୁଣୁଥିବୁ ଦେଖ! ଏହା ଖୁବ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଛି ନାହିଁ କି?

କାଗଜ ଓ ଶୁଷ୍କରି ସମ୍ପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ ଧାଖରେ ଏକ କାହାଣୀ ଥିବ ବୋଲି ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ।

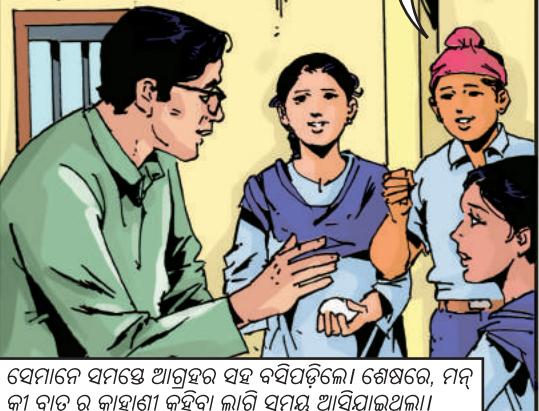
ଓଁ! ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର! ଆମର କାହାଣା କ୍ଲ୍ଯାସ୍ ସମୟରେ ତୁମେ ଏହାକୁ ନାୟାର ସାରଙ୍ଗୁ ଦେଖାଇବା ଉଚିତ ।

ନାୟାର ସାର ସେମାନଙ୍କୁ ନିରାଶ କଲେ ନାହିଁ ।

ଶୁଣ, ମୋ ପାଖରେ ଶୁଷ୍କରିବୁ ନେଇ କିଛି କାହାଣୀ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାରର କାଗଜ ଦୋନ ଶୁରୁ ସମ୍ପକ୍ଷରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଏକ କାହାଣୀ ରହିଛି ।

ଦେଖ, ମୁଁ
ତୁମାନଙ୍କୁ କହିନଥିଲି?
ହା ହା!

ପ୍ରାୟ 1,000 ବର୍ଷ ପ୍ରବେଶ, ମୋନାକୁ ଜନଜାତିର ମହିଳାମାନେ ଶୁଷ୍କ ଶେଜ ନାମକ ଏକ ଟେଲିଟ ଉଭିଦର ଛାଲିତ୍ର କାଗଜ ତିଆରି କରୁଥିଲେ ।

ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଆଗ୍ରହର ସହ ବସିପଡ଼ିଲେ । ଶେଷରେ, ମନ୍ଦ କାହାଣୀ କହିବା ଲାଗି ସମୟ ଆସିଯାଇଥିଲା ।

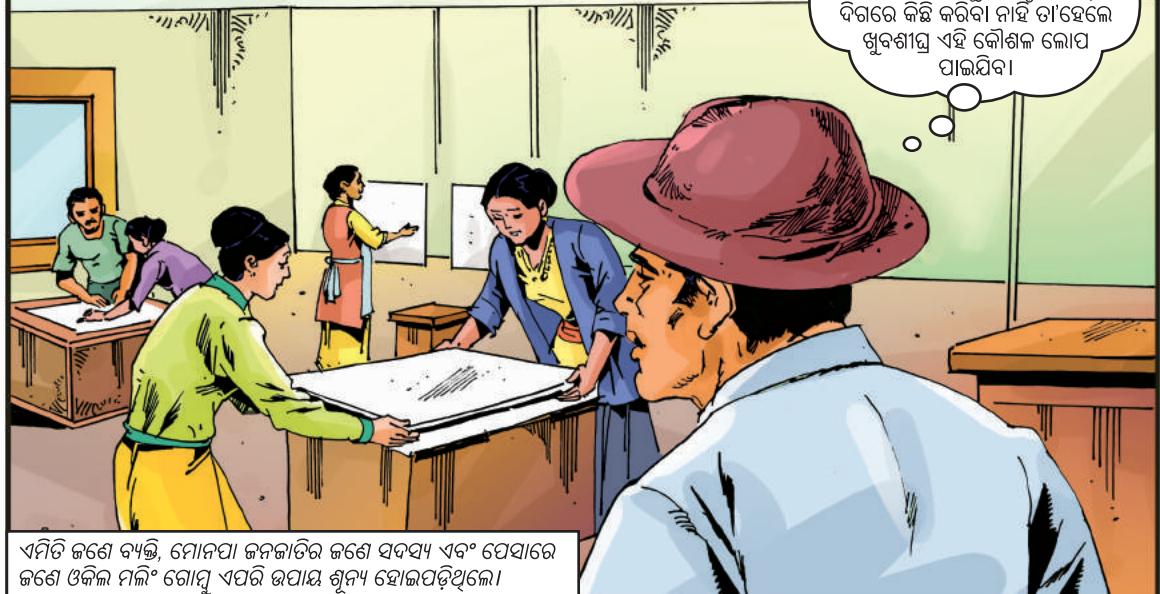

ମୋନପା ଲୋକମାନେ ଭାରତ, ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଚାନ ସାମା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଯାନରେ ରହୁଥିଲେ ଯାହା ଏବେ ଅନୁଶାଳନ ପ୍ରଦେଶ ନାମରେ ପରିଚିତ ।

*ଯାଧାରଣତଃ ପାପିଯର ମାସେ ନାମରେ ପରିଚିତ - କାଗଜ ମଣ୍ଡ ଓ ଥାର ମିଶ୍ରଣ

... किन्तु मोन शुगु चिआरि करिबार कला मरिनथ्ला। किन्तु परिबार शह शह वर्ष धरि एहाकु जारि राखिथ्ले। तेबो, निकटरे-

एमिटि जगे ब्यक्ति, मोनपा जनजातिर जगे वदवय एबं पेयारे जगे ओकिल मलिं गोयू एपरि उपाय शुन्य होइपडिथ्ले।

मोन शुगु आम
शितिहायर एक अंशबिशेष किन्तु
आमे यदि एहाकु संरक्षित राखिबा
दिगरे किन्तु करिबा नाही ताहेले
शुबशाय्य एहि कोशल लोप
पाइयिब।

मोन शुगु चिआरि करिबार
कला बेश व्यापकापेक्ष एबं
श्रमसाध प्रक्रिया।

1. छोट गहरू एप्रिल एबं
छियेपर मास मध्यरे छाल
बाहार करायाइथाए, एहि
समयरे उत्तिदरे दृढ़ा पत्र
किमा पूल धरिनथाए।

2. उत्तर नरम भागकु
बाहार करि दिआयाइथाए
एबं छालकु उल भाबे धोइ
शुष्काइ दिआयाए।

3. छोट छोट झण्डेरे
एहाकु कारिबा एबं विशालबा
पूर्वु पाइँश पाणी*रे उत्तर
दिआयाए।

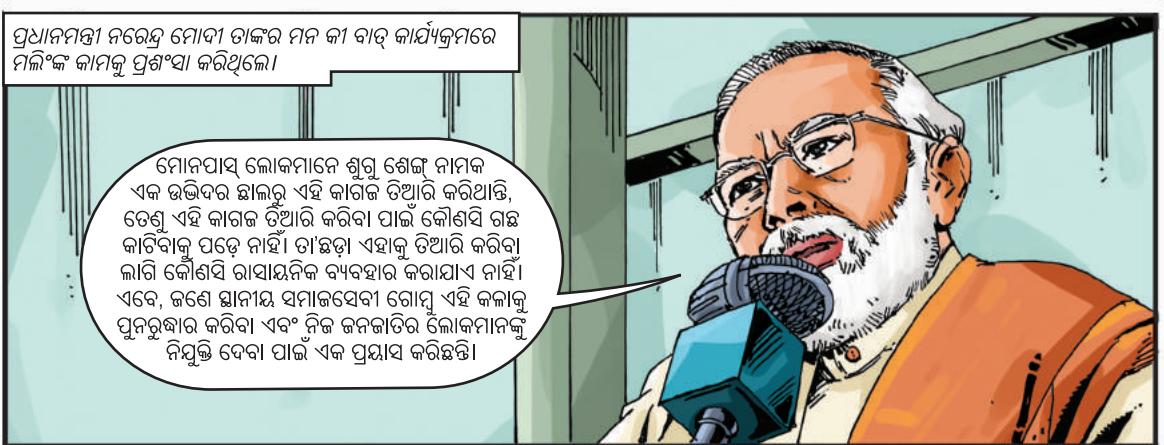
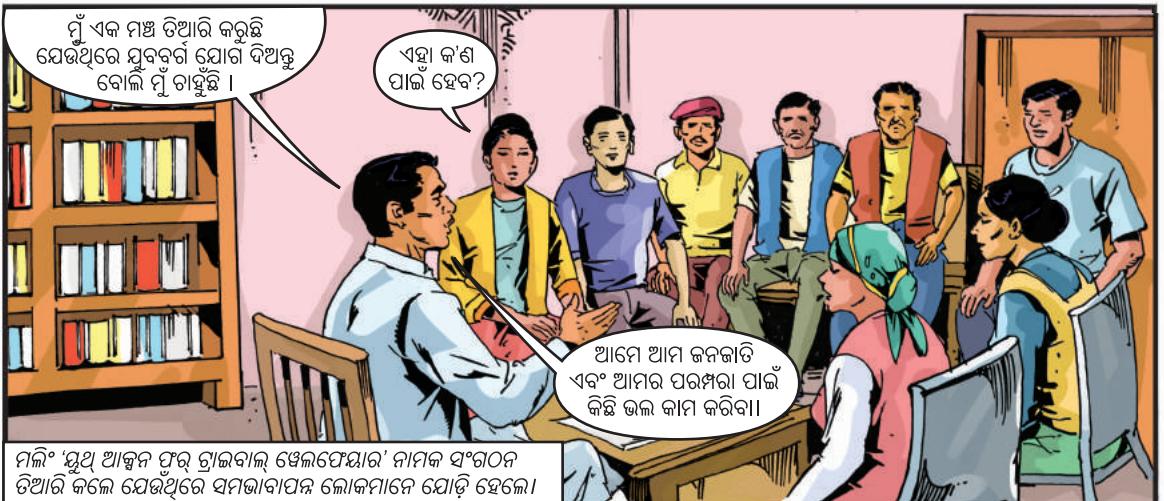

4. अबशेषकु मष्ट उलि
चिआरि करि कागज रूपरे
दिशाइ दिआयाए।

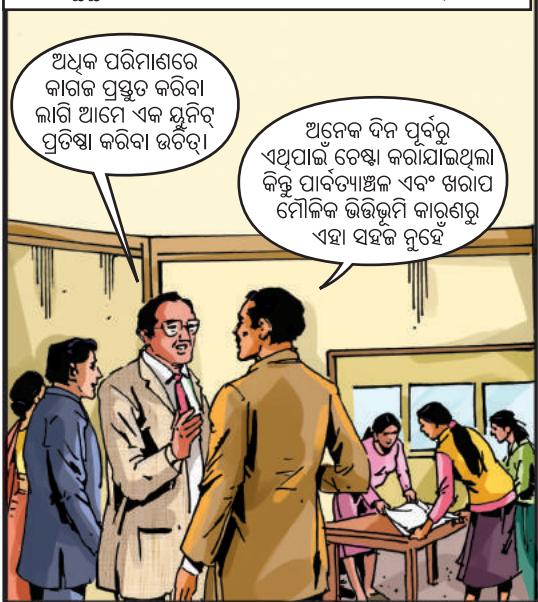

यदि पाग उल अचि ताहेले
गोटिए दिकरे प्राय
100 पर्द कागज प्रस्तुत
करायाइपारिबा।

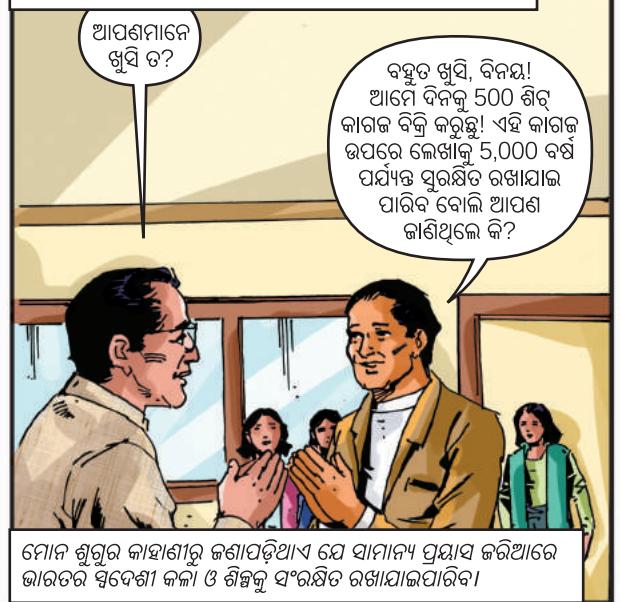
*काठ पाइँश मिशा पाणी

जदा ओ ग्रामोदयोग आयोगर अध्यक्ष बिनय कुमार यस्तेना गोमृ श्रृङ् यस्मर्करे जाति विशेष आग्रह प्रकाशि करिथ्थलो।

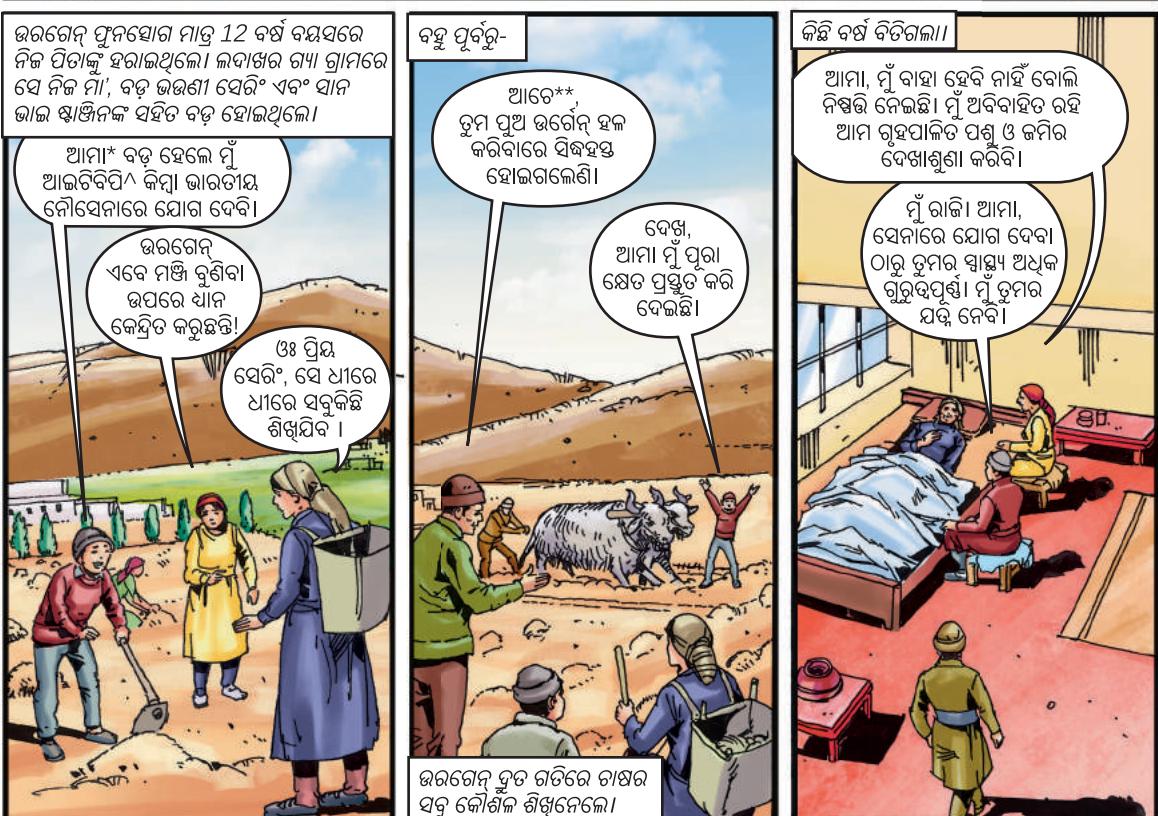
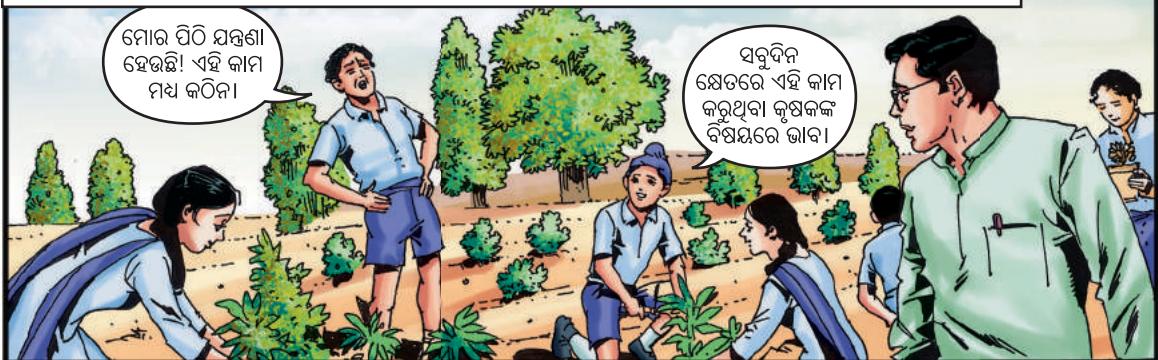

नाना यमाया रहिथ्बा यस्ते, तर्जारे एक उपादन युनिट प्रतिष्ठा करिबा लागि यस्तेना यस्ताया योगाइ देइथ्थलो।

ଉର୍ଗେନ୍ ପୁନଷ୍ଟୋଗ୍

ସର୍ବେଦୟ ବିଦ୍ୟାଳ୍ୟରେ ବଚିତା କାମ କ୍ଲ୍ଯାସ ଥିଲା ଏବଂ ନାୟାର ସାର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗଛ ମଞ୍ଚିରୁ ଘାସ ବାଣୀବା ବିଷୟରେ ଶିଖାଇଥିଲେ।

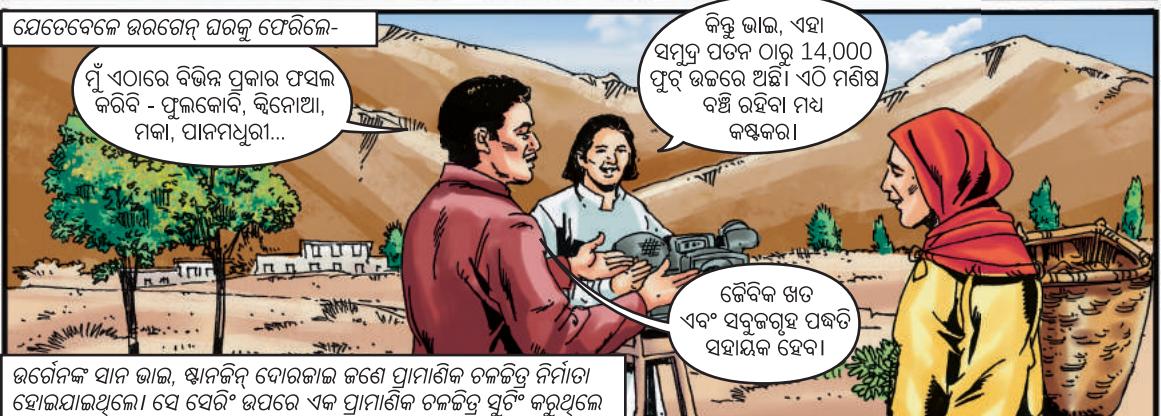
*ଲଦାଖର ତୋଟି ଭାଷାରେ ମା' ।
ଘାରତ-ଭିତ୍ତି ସାମା ପୁଲିସ'

उरगेन्द्र पुनर्घोष

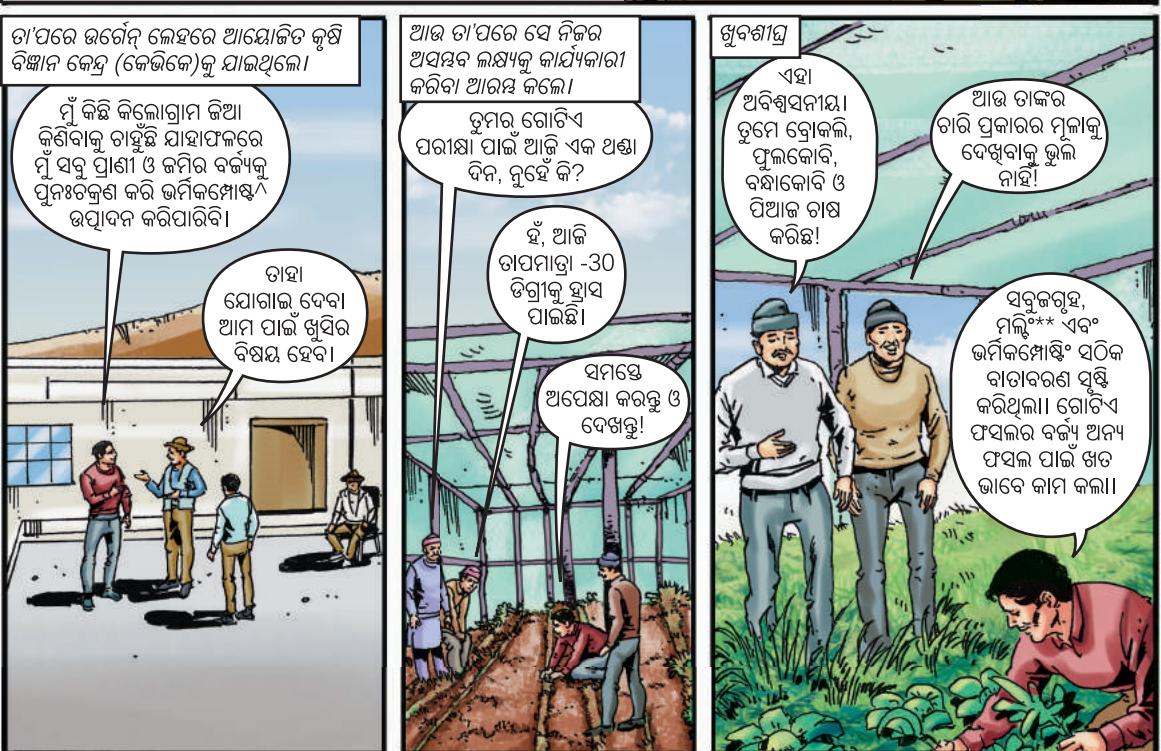
अनेक बर्ष बित्तिगला। 2010 रे काहीर शान्तिगर उद्योग कृषि विभाग यस्तातिर खानायै कृषि विभाग बाटा आयोजन करायाइथ्था 10 दिनीआ प्रशिक्षण गष्ठ कार्यक्रममधे उरगेन्द्र योग देखथ्ले।

योतेबेले उरगेन्द्र घरकु प्रेरिले-

उरगेन्द्र यान भाइ, शान्तिकू दोरकाल जगे प्रामाणिक चलकित्रि निर्माता होइयाइथ्ले। ये योगी उपरे एक प्रामाणिक चलकित्रि सुटि करुथ्ले।

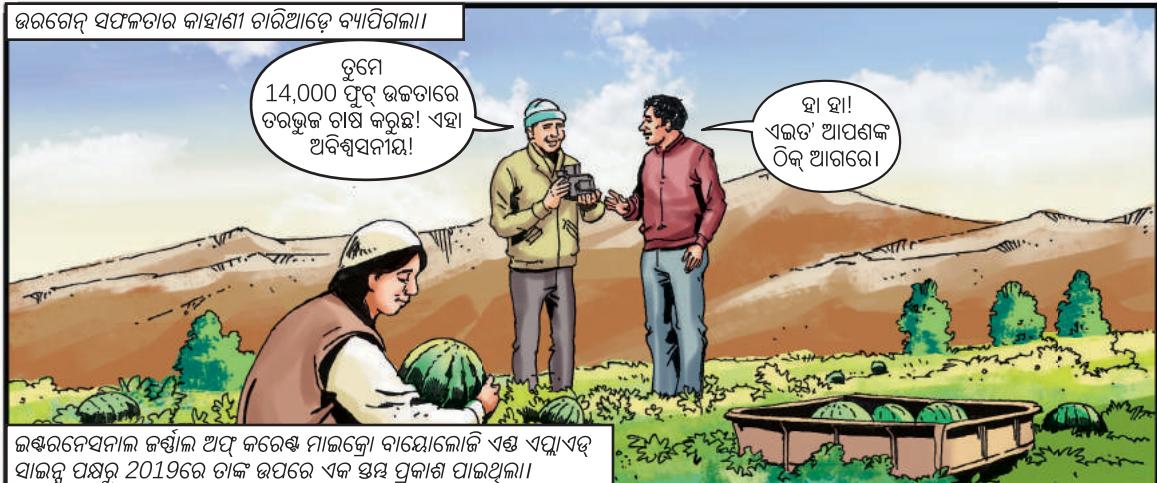

*कात किमा याउँकरे तिआरि होइथ्ला एक गृह याहा जलबायू-नियन्त्रित छिति पृष्ठि करिथाए

एक जेवेक यार

**माटिकू उराप, शाँकला ओ शुष्पपश्चू रक्षा करिबा लागि एहाकू नढा ओ अन्यान्य उचित उपकरण यस्तात्त्वकरे गोडाइ देबा

ଉରଗେନ୍ ସଫଳତାର କାହାଣୀ ଚାରିଆଡ଼େ ବ୍ୟାପିଗଲା।

ଜଣ୍ମରନେସନାଳ ଜଣ୍ମିଲ ଅପା କରେଣ୍ଟ ମାଲକୋ ବାଯୋଲୋଜି ଏଷ ଏମ୍ବାଏଦ ସାଇସ୍ଟ୍ ପକ୍ଷରୁ 2019ରେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ଶ୍ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା।

ସରକାର ତାଙ୍କର କଟିନ ପରିଶ୍ରମକୁ ସନ୍ନାନ ଜଣାଇ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ପୁରସ୍କାରରେ ପୁରସ୍କୃତ କରିଥିଲେ।

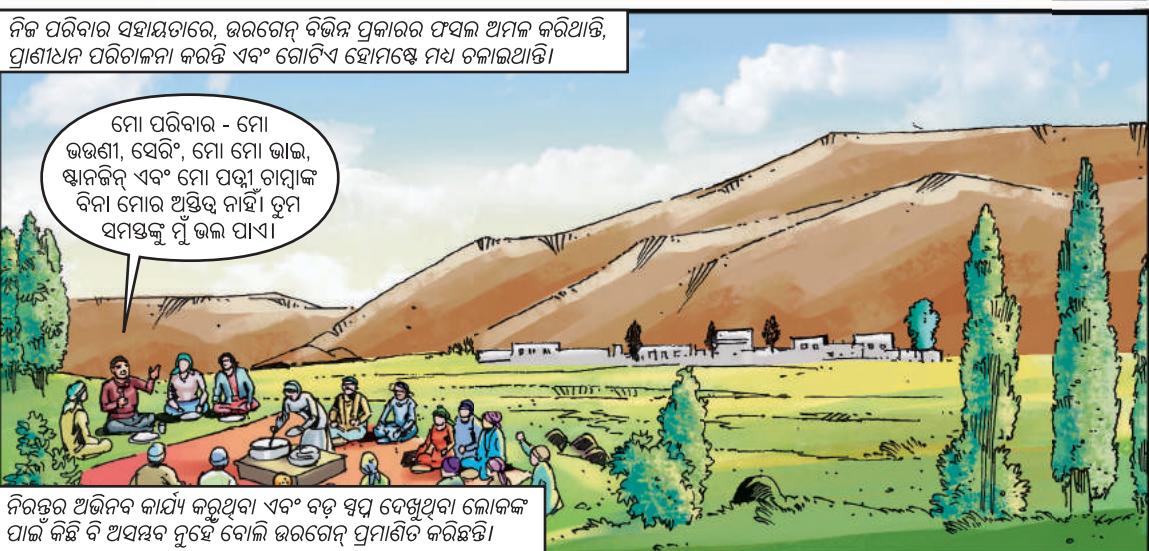
2016ରେ ତାଙ୍କ ଭାଇ ଷାର୍ଜିନଙ୍କ ପ୍ରାମାଣିକ ଚଳକିତ୍ର ଦେଶପରେ ଅପ ଦ କ୍ଲେବିଯର୍ସ୍‌ରେ ତାଙ୍କ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା।

ବିବିଧ ଏବଂ ମେସନାଳ ଚିତ୍ରପତିକ ଭବି ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସଂସ୍ଥା ତାଙ୍କ କାମକୁ ପ୍ରଶର୍ଷା କରିଥିଲେ।

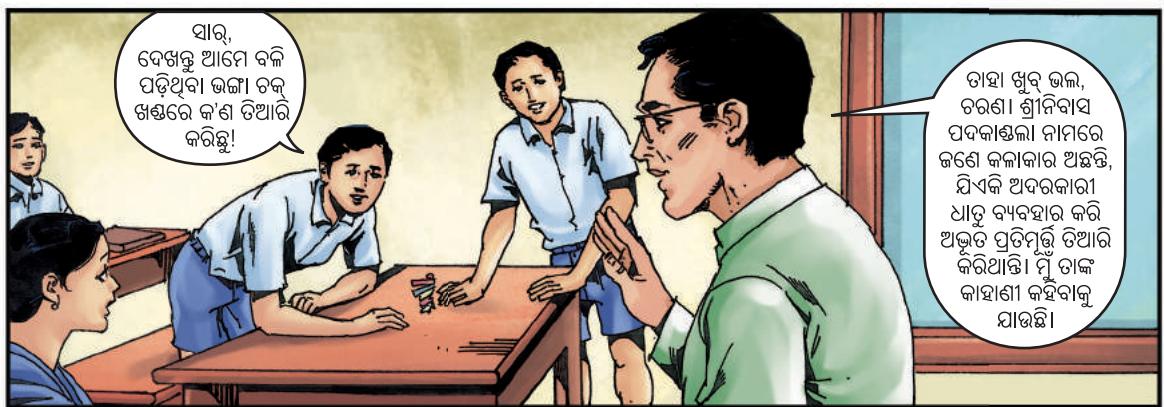

ନିଜ ପରିବାର ସହାୟତାରେ, ଉରଗେନ୍ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପସଲ ଅମଳ କରିଥାନ୍ତି, ପ୍ରାଣଧନ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଟିଏ ହୋମସେ ମଧ୍ୟ ଚଳାଇଥାନ୍ତି।

ନିରନ୍ତର ଥିଲିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଏବଂ ବଢ଼ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଖୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ବି ଅସମ ମୁହଁ ବୋଲି ଉରଗେନ୍ ପ୍ରମାଣିତ କରିଛନ୍ତି।

श्रीनिबास पदकाण्डला

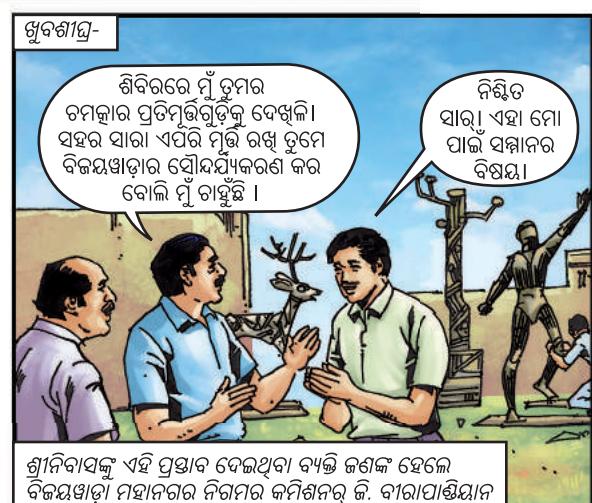
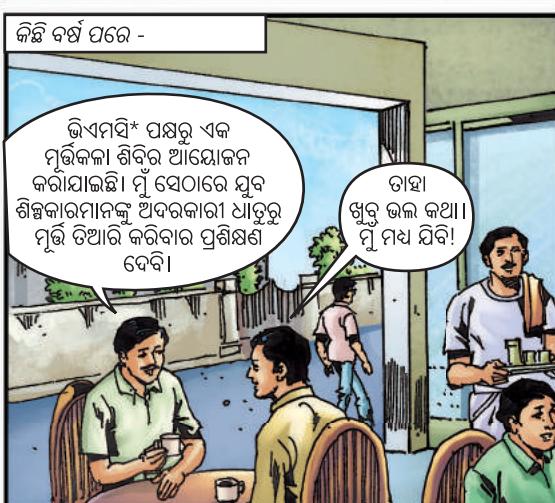
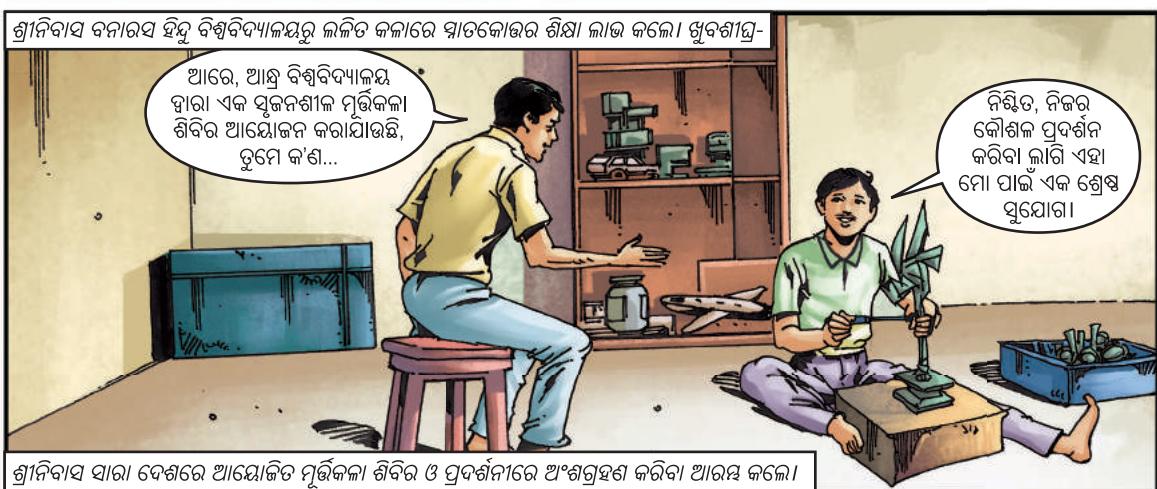
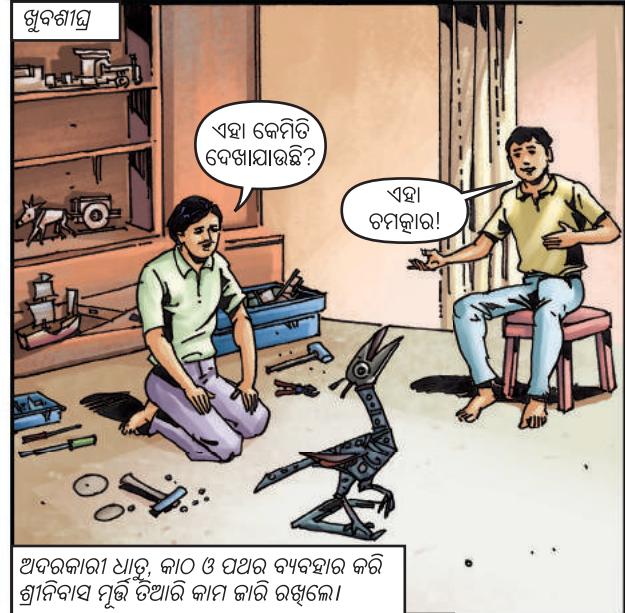

आन्तप्रदेशर चित्तयाढारे श्रीनिबासकै पिलादिन करिथुला। ताङ्कर खुल पाठपढा वस्तपरे-

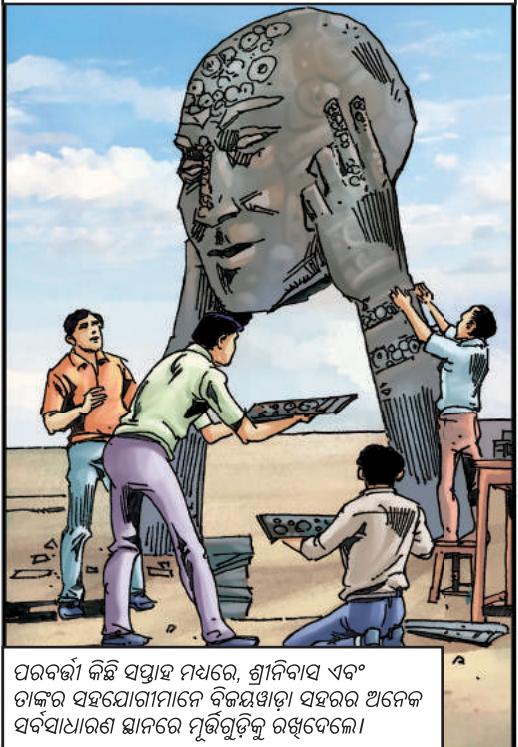
बढ हेबा सहित सुखनशाळ कला प्रति श्रीनिबासकै आग्रह अधिक दुख हेला।

किही चर्ष धरि, श्रीनिबास काम करिबा लागि अदरकारा घामत्रा खोजिबा जारि रक्खेले। दिने जगेमेकानिकै दोकानरे -

ગ્રાનિબાસ એક 15 જારીઓ દલ ગઢિલે એવો કામ આરાસ કર્યો।

પરબર્તી કિછી સપ્તાહ મધ્યરે, ગ્રાનિબાસ એવો ટાક્કર એહા ગ્રામના વિજયાંત્રા એહા અનેક એવું એહા રાણીના મુખ્યાં કર્યાયો કર્યાયો।

એલ કિછી બર્ષી હેઠે, ગ્રાનિબાસ બિજિન મહાનગર નિગમ એહુ મિશ્ન કામ કરિછું એવો ટાક્કર કામનું ગુણ્ણર, મદુરો, ત્રિભૂનેલાભાલી, કુણ્ણાલ એવો અન્ય એહા એહા એવું પાક્કરે પ્રદર્શિત કરાયાય્છો।

બર્જમાન એ ગુણ્ણર છીત આગાર્યા નાગાર્જુન દિશ્ચબિદ્યાલયના આર્કિટેક્ચર એન્ફ પ્લાન્નિંગ કલેજરે લલિત નજર મુજબ ભાગે કાય્યાલ અન્નું એવો ઘારા ભારતરે શીદિર આયોજન કર્યાય્છો।

*આન્શ્રુપ્રદેશના આર એક એહા રાણી

ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀ ସାହୁ

ଦିନର ଶେଷ ପିରିଯଡ଼ ଥିଲା, ଏବଂ ପିଲାମାନେ ନାୟାର ସାରଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲୋ।

*ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇ କପଢା ଉପରେ ତିଆରି ହେଉଥିବା ସ୍ତୁଲ ଫେଣ୍ଟି

ଏପରି ଭାବେ ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀ ନିଜେ କିପରି କଳା ଶିଖିବେ ସେଥିପାଇଁ ଉଦୟମ ଆରମ୍ଭ କଲେ।

** ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇ କପଢା ଉପରେ ତିଆରି ହେଉଥିବା ସ୍ତୁଲ ଫେଣ୍ଟି

ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀ ନିଜ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଡେଙ୍କାନାଳରେ ଥିବା ପ୍ରାକୃତିଶୀଳି ପାଖକୁ ନେଇଗଲେ ।

ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀ ପଥର ଉପରେ ଚିତ୍ର କଲେ ଯାହା ଖୁବ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇଗଲା ।

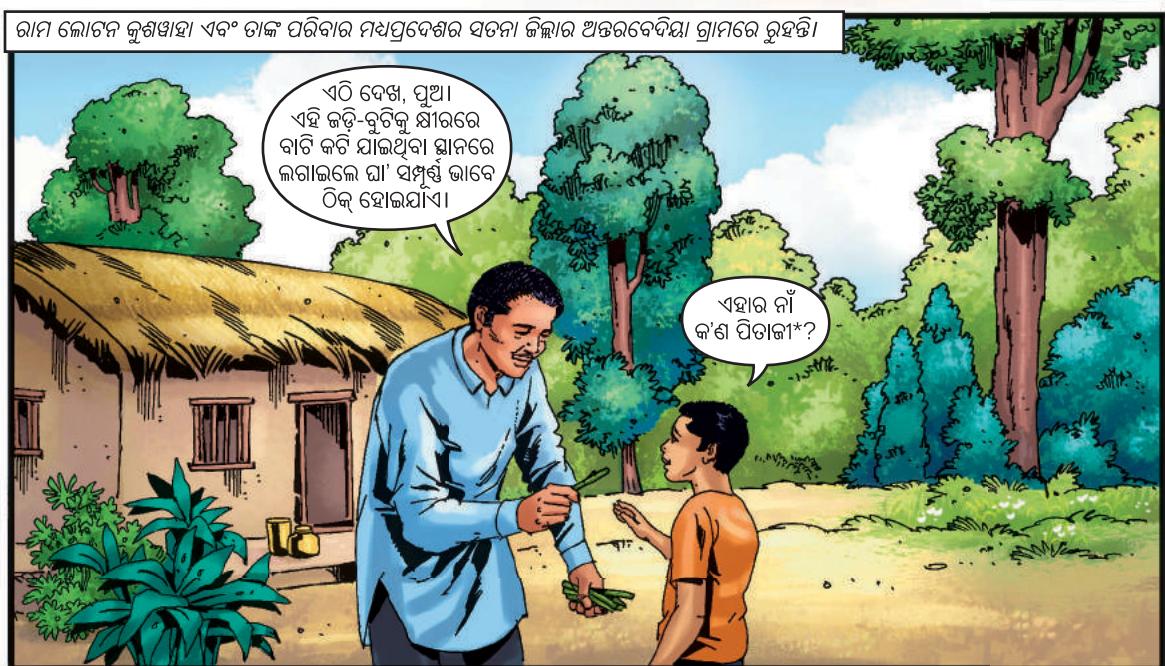
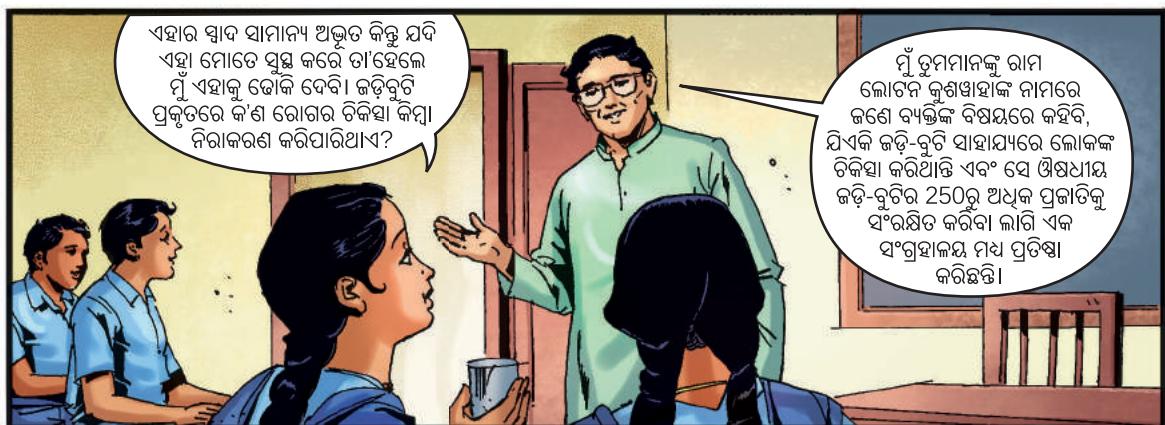

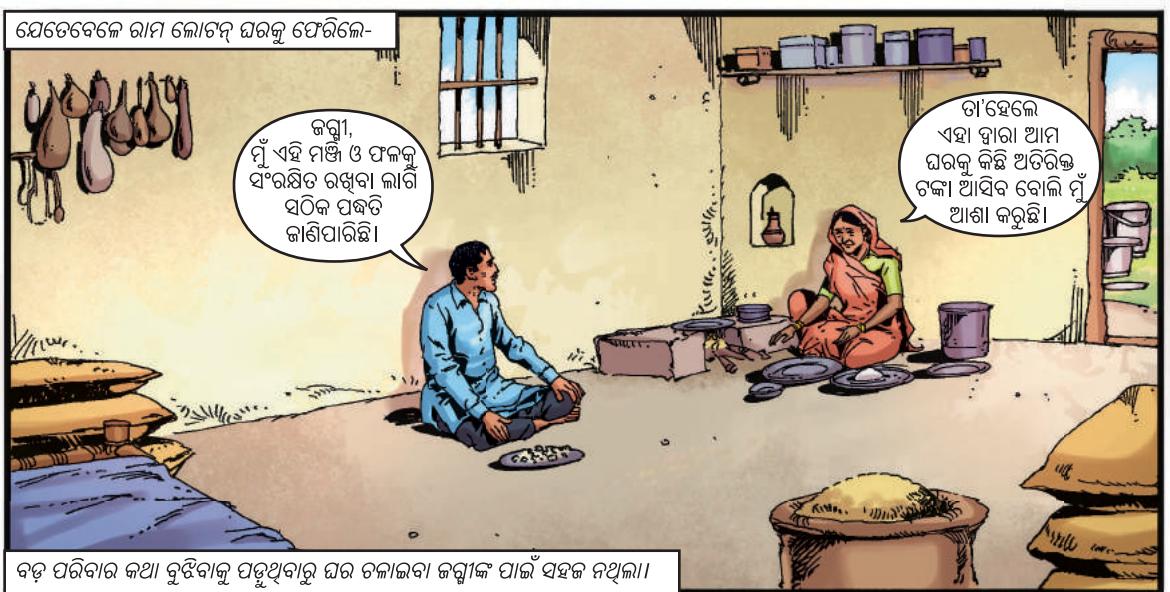
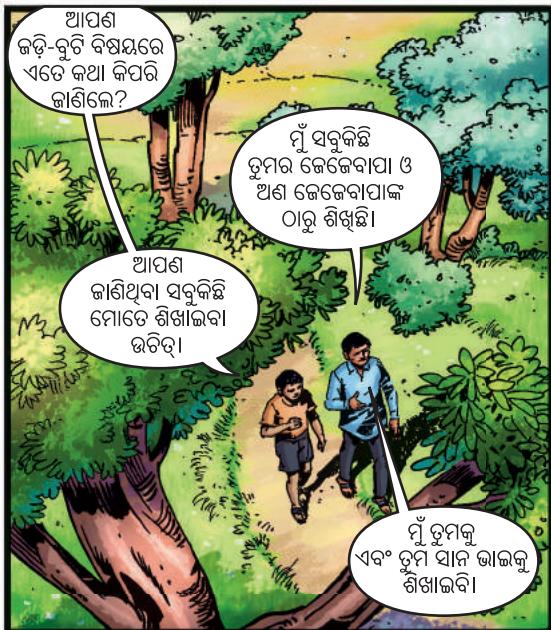
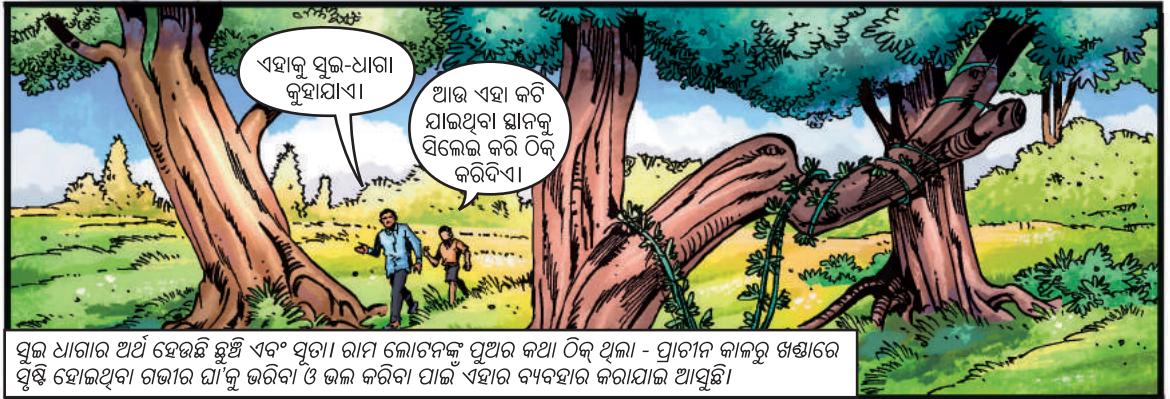
ମହାମାରୀ ସମୟରେ, ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀ ଖାଲି ବୋଲନ୍ତି, ତଥା ଓ ବଲୁବ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ । କିଷ୍ଟି ଦିନ ପରେ-

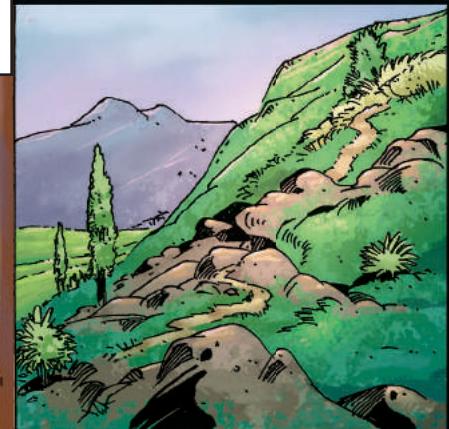
ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀଙ୍କ ଉଳ, ଆମେ ମଧ୍ୟ କଳା କରିଆରେ ଆମ ଜୀବନ ଓ ଆମ ଗାରି ପାଖର ଦୁନିଆରେ ରଙ୍ଗ ଉପରି ପାରିବା ।

ରାମ ଲୋଟନ କୁଣ୍ଡାଖା

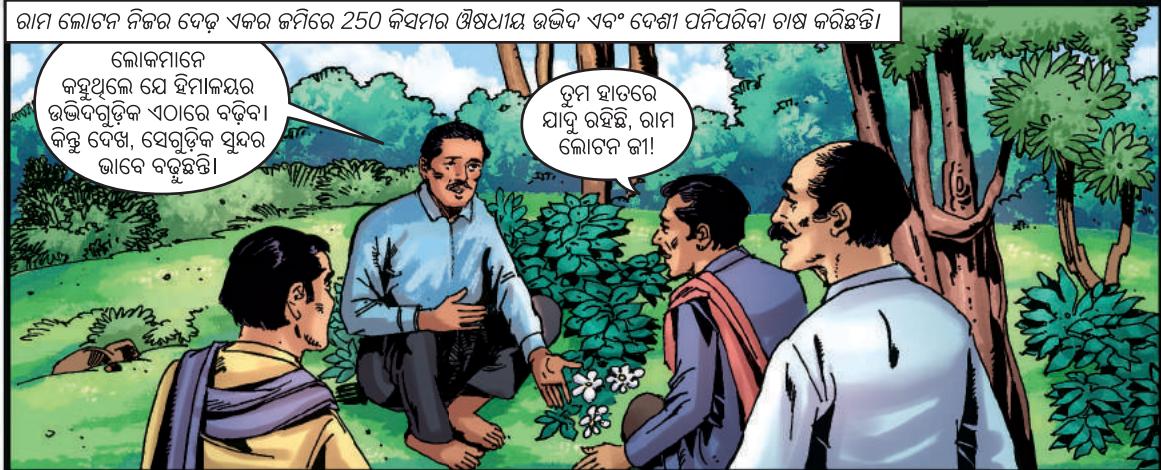

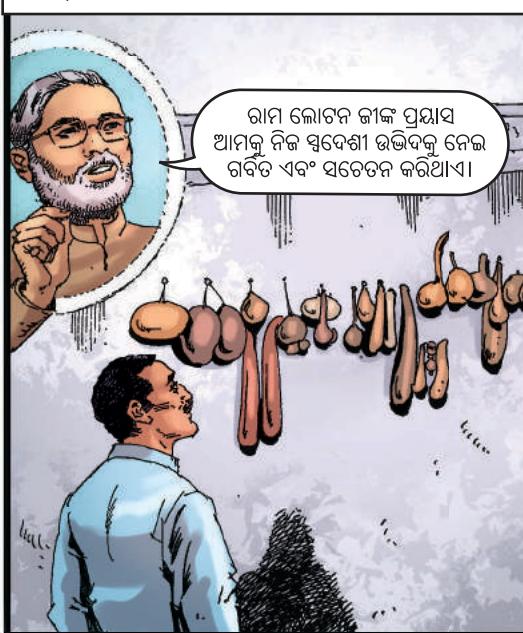
ଜଡ଼ି-ବୁଢ଼ି ଓ ପନିପରିବାକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିବା ଲାଗି ନିଜର ଅନ୍ଦେଶଶରେ, ରାମ ଲୋଚନ ମଞ୍ଜି ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଲାଗି ଦୂର ଦୂରାତକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ। ହିମାଳୟ ଠାରୁ ଆର୍ଯ୍ୟ କରି...

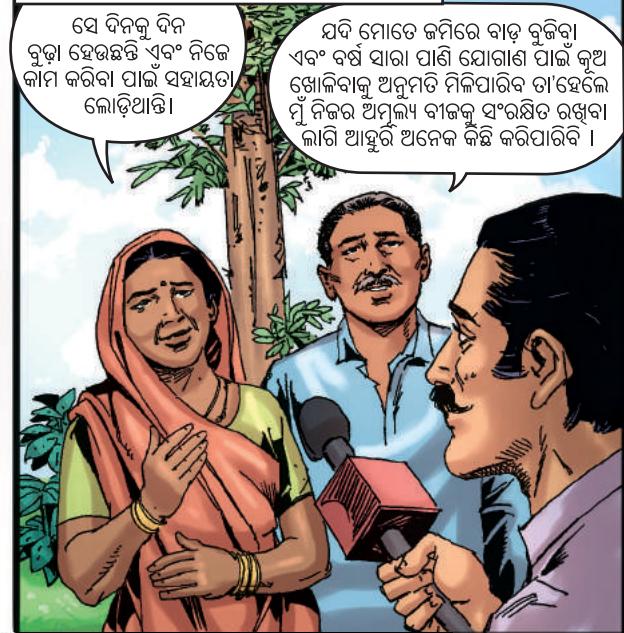
ରାମ ଲୋଚନ ନିଜର ଦେବ୍ତ ଏକର ଜମିରେ 250 କିଲମିଟର ଔଷଧୀୟ ଉଭିଦ ଏବଂ ଦେଶୀ ପନିପରିବା ଟାଷ କରିଛନ୍ତି।

ନିଜ ଘ୍ରାଣେ, ରାମ ଲୋଚନଙ୍କର ଏକ 'ଦେଶୀ' ସଂଗ୍ରହାଳୟ ରହିଛି ଯେଉ୍ଥେ ବିଭିନ୍ନ କିସମର ଲାଭ ଓ ବିରଳ ମଞ୍ଜି ପ୍ରଦର୍ଶତ ହୋଇଛନ୍ତି।

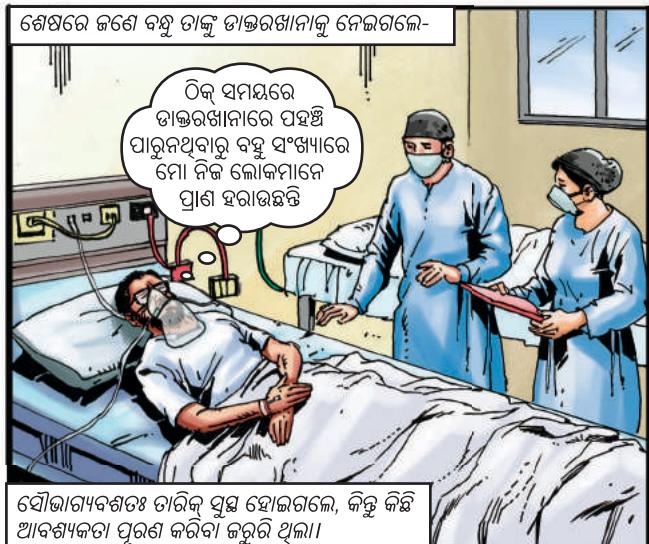
ରାମ ଲୋଚନଙ୍କ ଯାତ୍ରାରେ ଜଗ୍ରୀ ତାଙ୍କୁ ସତର୍କ କରାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ଅନିଲ୍ଲାରେ ରାଜି ହୋଇଥାନ୍ତି।

ତାରିକ ଅହସ୍ତ୍ର ପତଳୁ

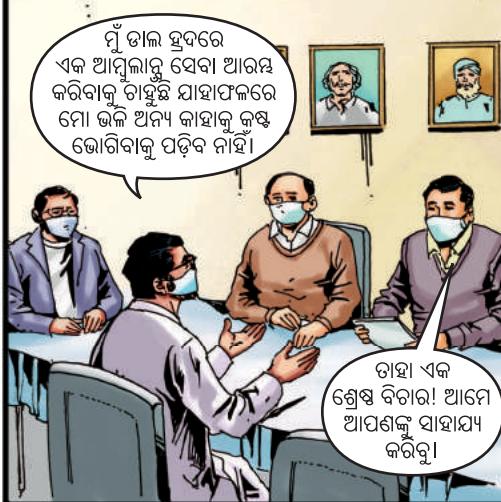

ତାରିକ ଅହସ୍ତ୍ର ପତଳୁ ତାଳ ପ୍ରଦରେ ଜଣେ ହାଉସେବୋର ମାଲିକ ଥିଲେ । ସେ କୋଇତରେ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ କେହି ତାଙ୍କୁ ତାତ୍ତ୍ଵରଖାନାକୁ ଡଙ୍ଗାରେ ନେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ ।

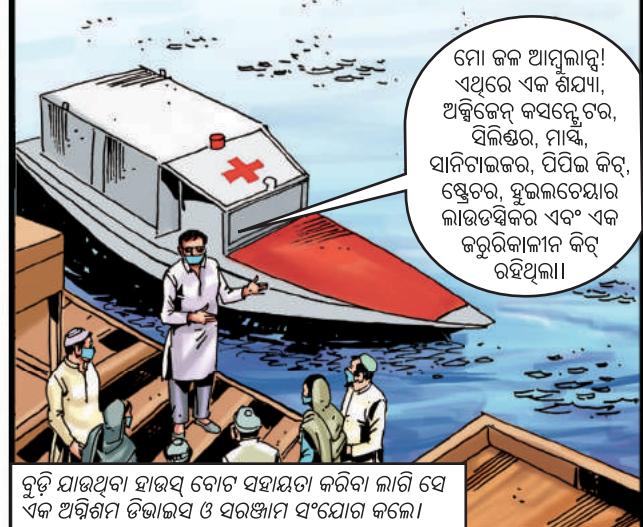

ବୌଦ୍ଧଗ୍ୟବଶତଃ ତାରିକୁ ସୁଷ୍ଠୁ ହୋଇଗଲେ, କିନ୍ତୁ କିଛି ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ଜମୁରି ଥିଲା ।

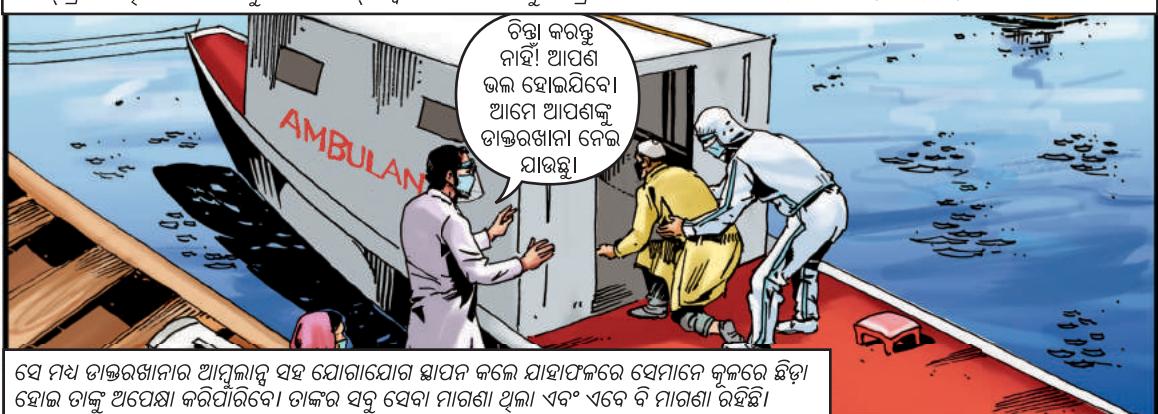
ये दिल्लीर एक स्पेशलिस्ट वाम्पार्टम घटे रेखा त्रुष्णि सह कथा होलो।

त्रुष्णि वाहायतारे, तारिक एक नेवीका चिआरि कले, घेथरे जहुरिकालान सुविधा। एबू वाइरन लगाल्लो।

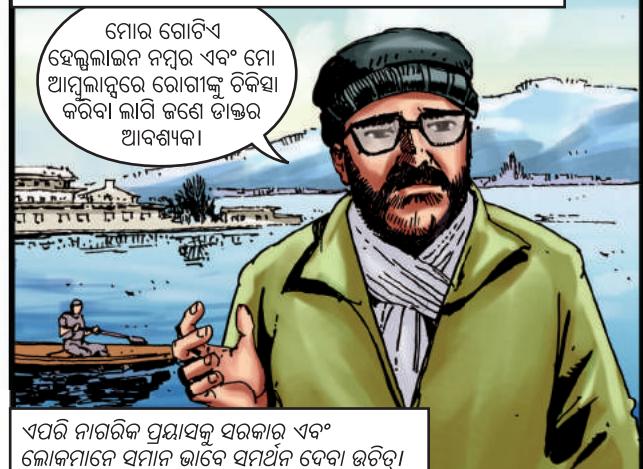
तारिक हुदरे थंबा लोकमानकू निजर पोान नम्बर देले एबू खुबिशाहि गोटिए परे गोटिए वांकट वामपरे वाहायता करिबा आरम्भ कलो।

हुदरे कोण्हि जहुरि परिष्कृति आयिले तारिककू उक्तायाए। ताङ्के 10 बष्टाया छिअ जहुन्त ताङ्कु कामरे वाहायण्य करिआति।

त्रुम 2021रे, प्रधानमन्त्री मोदी मनू का बात कार्यक्रमरे ताङ्क बिषयरे उल्लेख करिथ्लो। तारिककू एक अमूरोध रहिछ्न।

सञ्जय किप

झुल
लालब्रेराकु किछि बुआ
काहाणी पृष्ठक आधीक
बोलि मूँ शिविबाकु
पाइला।

ताहा खुब भल कथा!
गाँरे रहेथरा मो यम्हर्काया
उडेण। पिङ्किं झुलरे गोटिए
पाठागार सूक्षा नाही।

खुएठ'
गाँमानकरे
कोशवि लालब्रेरा
नथबा।

आजिर मन का बात
काहाणीरे आमे खाउद्धुर
लालब्रेरा मायान वा पाठागार
मर्मिष सञ्जय किपक्के
बिष्ट्यरे कथा हेबा

झाउद्धुर एक उपात गाँरे जगे सरकारा
कर्मचारा सञ्जय किप रुहुक्ति दिने यस्तारे -

आर 15
मिनिट। एबे खुक्का
मो बहि पढिबा
सरि नाही।

ना मूँ
येते यम्हय
अपेक्षा करिपार्वि
नाही। तुमे एथपार्वि
गोटिए घर्षा नेर
सारिलाई!

आए,
कैश
क्षबर?

आम पाखरे लिहाए
पूष्टकर मात्र गोटिए कपि अछि।
आमे उत्तम गृह्य राजवंश
बिष्ट्यरे पछ्हु। मोर बहि
मध दरकार।

मूँ
केउँतारे गाँर
बरेष्ट लोकमानकू
चेचिपारिबि?

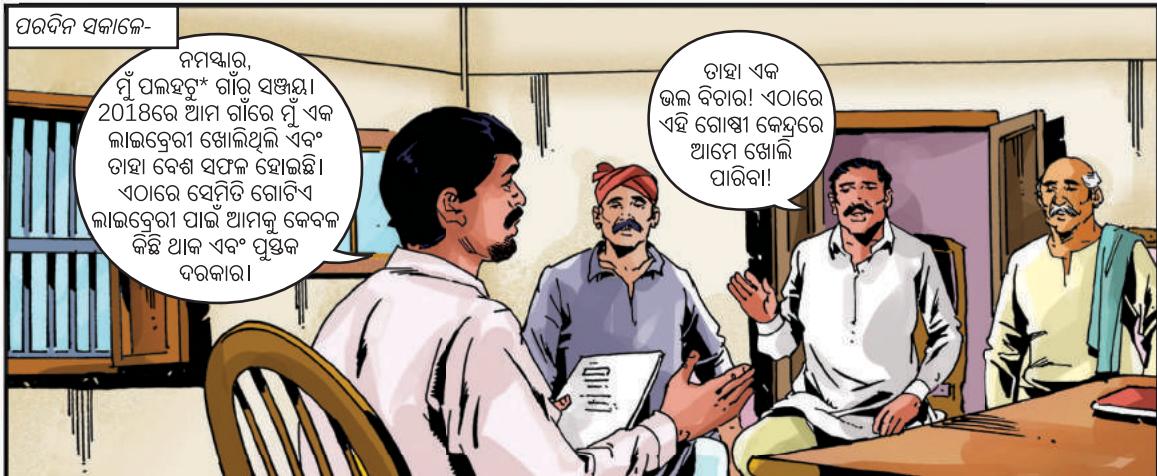
आम पाखरे
गोटिए गोष्ट। केस्त्र
अछि येउँति पूथेके
दिन यकाले येमाने
गाँ बिष्ट्यरे आलोचना
करिबा लागि एकाठि
होइथाउँ।

खुएठ' ए छाप्राहारा१५
पाखरे पाठ पढिबा लागि
यथेष्ट कहि थाआउ॥ मूँ
जाशे मूँ कैश करबि।

परदिन यकाले, सञ्जय एक घानाय चा' दोकानकू गले।

ପରଦିନ ସକାଳେ-

ତାହା ଏକ
ଉଳ ବିଚାର! ଏଠାରେ
ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀ କେନ୍ଦ୍ରରେ
ଆମେ ଖୋଲି
ପାରିବା!

ଶୁଭଶାସ୍ତ୍ର-

ଆହୁରି ଅଧିକ
କିଛି ଆଣିଛି।

ଖୁବ ଉଳ
କଥା ଅଶେଷ
ଧନ୍ୟବାଦ!

କିଛି ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଲାଇବ୍ରେରୀକୁ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ
ଛାତ୍ରଜୀଙ୍କୁ ଆସିବାକୁ ଲାଗିଲେ।

ଇତିହାସ
ଉପରେ କିଛି ବହି
ରହିଛି।

ଆଉ,
ମୋ ପ୍ରିୟ
ବିଷୟ!

ଦିନେ -

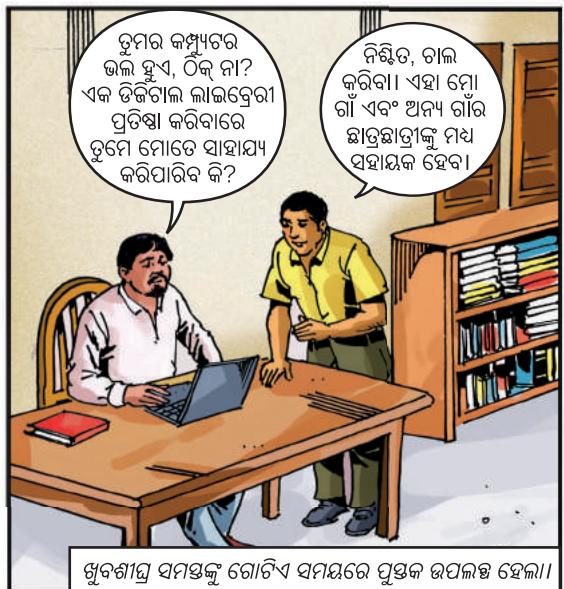

ଆମେ
ସମାଜ ପୁଷ୍ଟକ ସମାଜ
ସମୟରେ ପରିଷ୍ଵରକୁ
ନନ୍ଦେଇ ପଡ଼ିପାରିବୁ
କି?

ହଁ... ଏମିତି
କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ
କୌଣସି ଉପାୟ
ଚିନ୍ତା କରିବା।

ତୁମର କଷ୍ଟ୍ୟଚର
ଉଳ ହୁଁସ, ଠିକ୍ ନା?
ଏକ ଦିଜିଟଲ ଲାଇବ୍ରେରୀ
ପ୍ରତିକ୍ଷା କରିବାରେ
ତୁମ ମୋତେ ବାହ୍ୟ
କରିପାରିବ କି?

ନିଷିଦ୍ଧ, ଚାଲ
କରିବା। ଏହା ମୋ
ଗା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗାଁର
ଛାତ୍ରଜୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ
ସହାୟକ ହେବା।

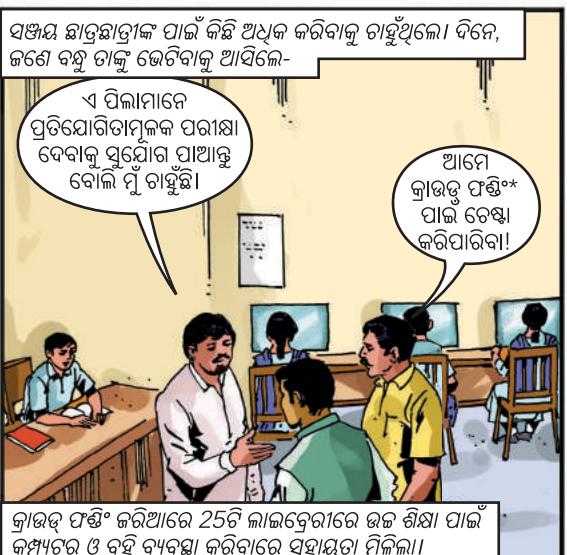

ଶୁଭଶାସ୍ତ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସମୟରେ ପୁଷ୍ଟକ ଉପଲବ୍ଧ ହେଲା।

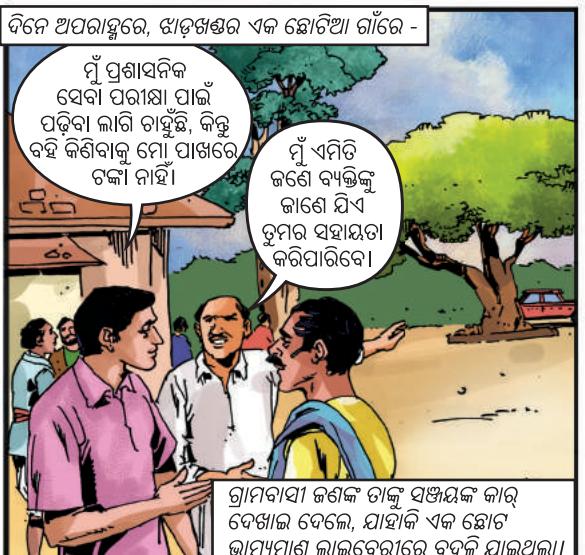
*ପଣ୍ଡିତ ବିଂହରୁମ ଜିଲ୍ଲା, ଝାରଖଣ୍ଡର ଏକ ଗାଁ।

કિછી બર્ષ મધ્યરે, એણે 40 રૂ અધ્યક ગાંગે લાલબ્રેરા પ્રત્યેક કલે એવું ખુબશાળું દેખે જોડખણી લાલબ્રેરા માનું ભાવે પરિચિત હેલે।

ક્રાન્ચ પણ્ઠું જરિઆરે 25 રૂ લાલબ્રેરાને ઉત્ત શીક્ષા પાછ કન્ફ્યુચર ઓ બહુ બયદ્વા કરિબારે એવાયા મિલિલા।

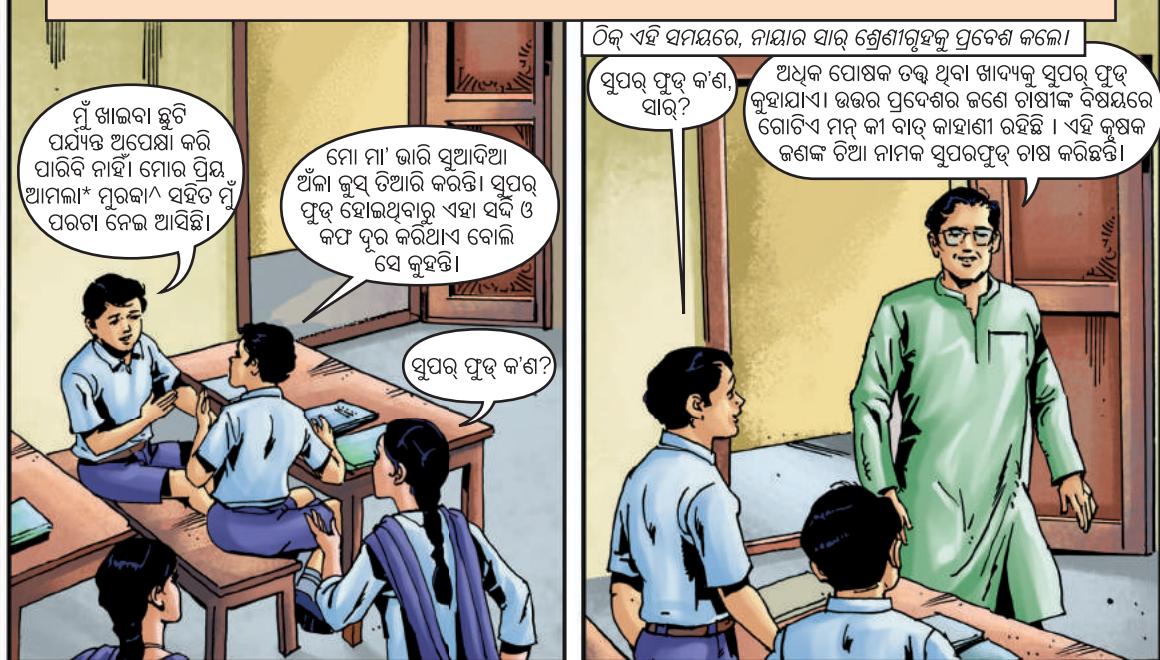
ગ્રામબાસી જણાં તાઙું સજ્જયનું કાર દેખાઇ દેલે, યાહાંકિ એક હોટ ભ્રામયાણ લાલબ્રેરાને બદલ યાંથુલા।

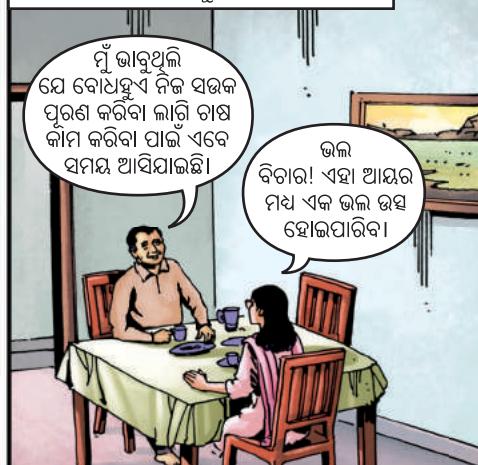
યેકોણે પૃષ્ઠાની આવિથાલે સુજ્ઞા એવું પિલાંદું પડિબા પાછ ભલ બહી મિલિલા રહ્યિદી, તાઙું એહી આગા દીને પૂરેણ હેબ બોલી એવાયા મનરે દિશાએ રહેહીછી।

*જણનેને એવાયા એવાયા લેખકનું 10 રૂ અર્થે એંગ્રેઝ કરિબાનું

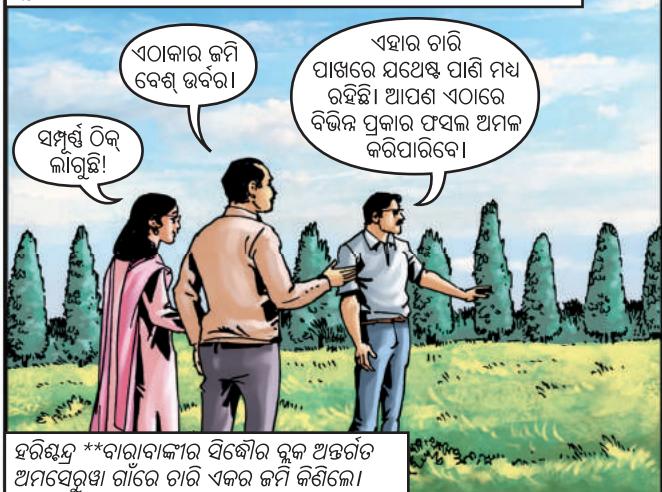
ହରିଶ୍ଚୂନ୍ଦ ସିଂ୍ହ

2015ର କଥା ॥ ହରିଶ୍ଚୂନ୍ଦ ସିଂ୍ହ ଭାରତୀୟ ସେବାରେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପଦବୀରୁ ଅବସର ନେଇଥାଏଛି।

ଖୁବଶୀଘ୍ର, ହରିଶ୍ଚୂନ୍ଦ କିଛି ଜମି କିଣିବା ସନ୍ଧାନରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଲେ । ଶେଷରେ -

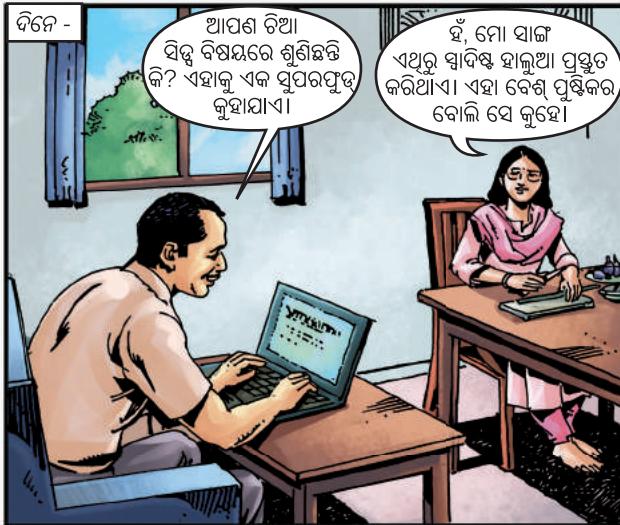

ପରବର୍ତ୍ତୀ କିଛି ବର୍ଷ ଧରି, ହରିଶ୍ଚୂନ୍ଦ ନିଜ ଜମିରେ ସବୁଜ ସେଓ, କୋଳି ଏବଂ ତ୍ରାଗନ ଫୁଲ ଅମଳ କଲେ।

*ଭାରତୀୟ କୋଳି

**ତିନି ରସରେ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଉଥିବା କୋଳି

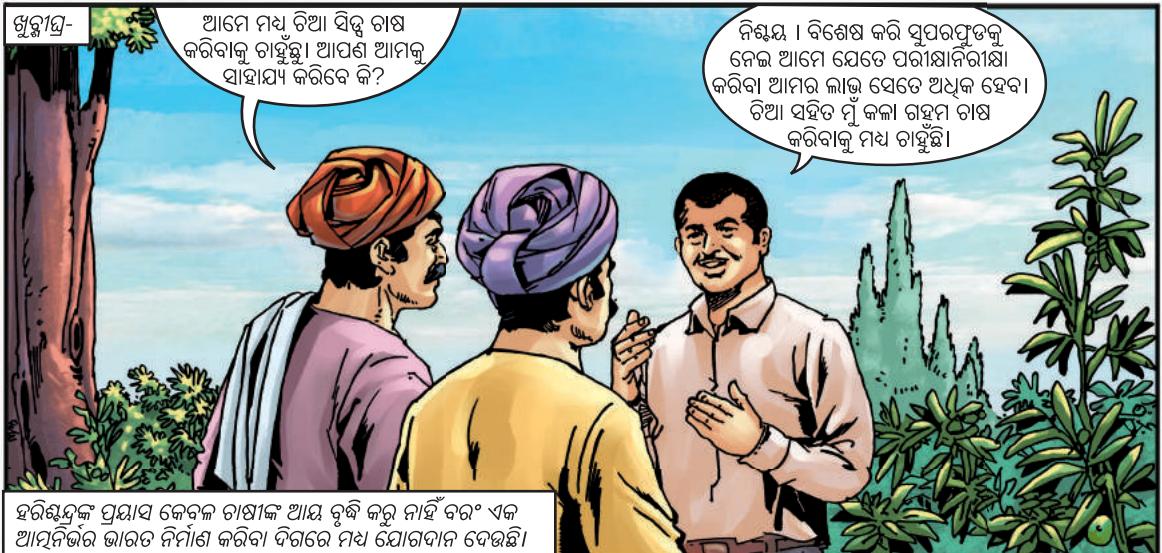
ଦିନୋ -

... ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ଜମିରେ ଲାଇଲେ। କିଛି ମାସ ପରେ -

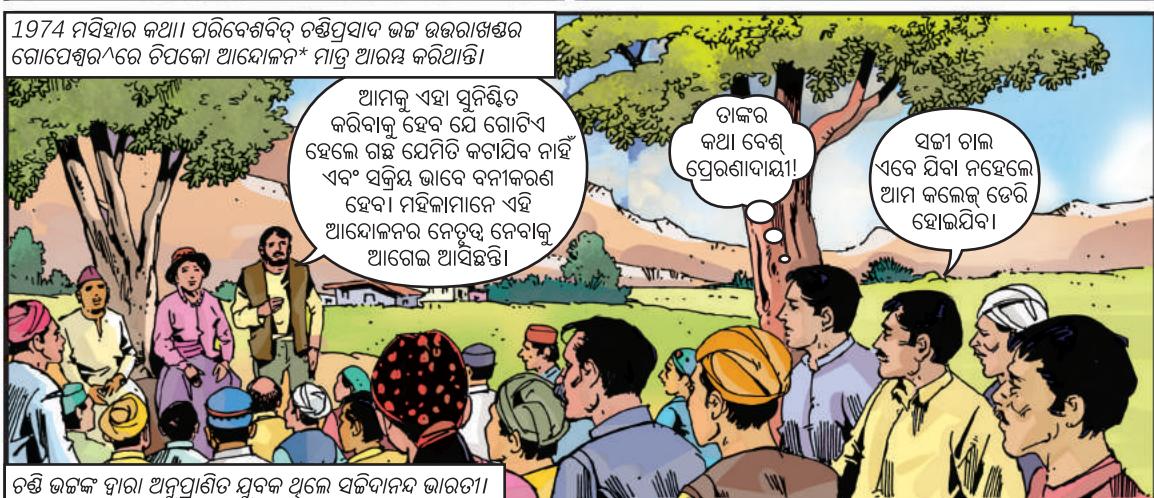
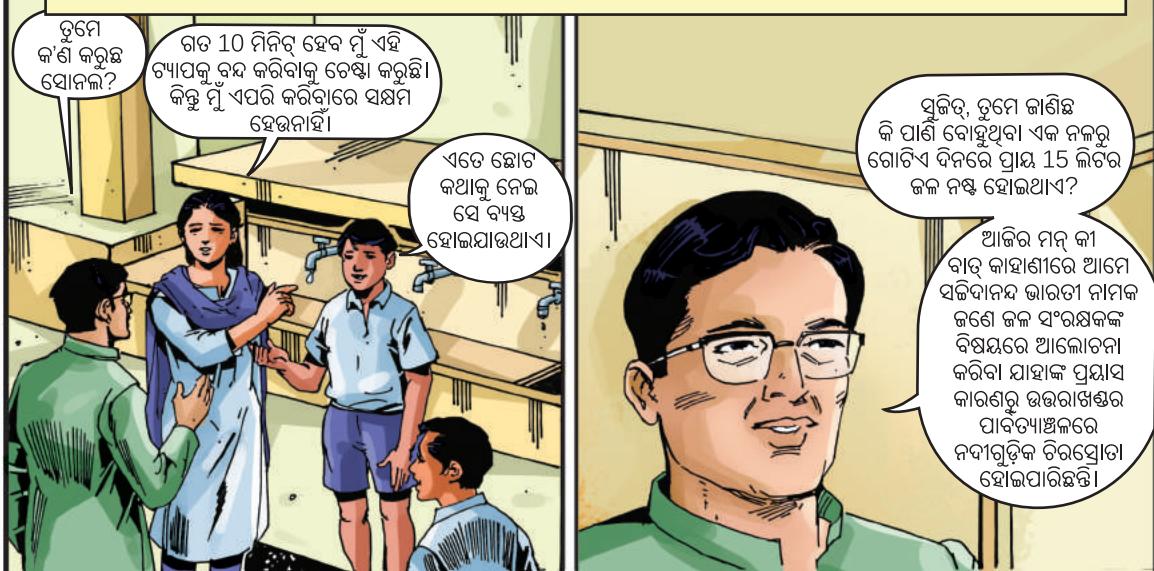

ଖୁବୀୟ-

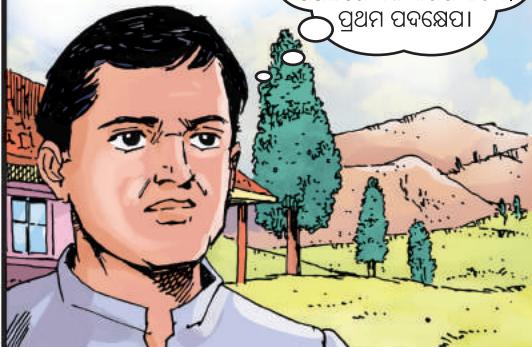
* ଗୋଟିଏ କିଞ୍ଚାଳ 100 କିଲୋଗ୍ରାମ ସମାନ।

એકિદાનન્દ ભારતી।

એક્ષિડાનનું ભારતી।

1979ને ઉજ ક્રિયા શેષ કરીબા પરે એક્ષિડાનનું ગોપેશ્વરનું નિઃજ ગાં ઉફારેનાલાં*કું ફેરિ આથિથલો।

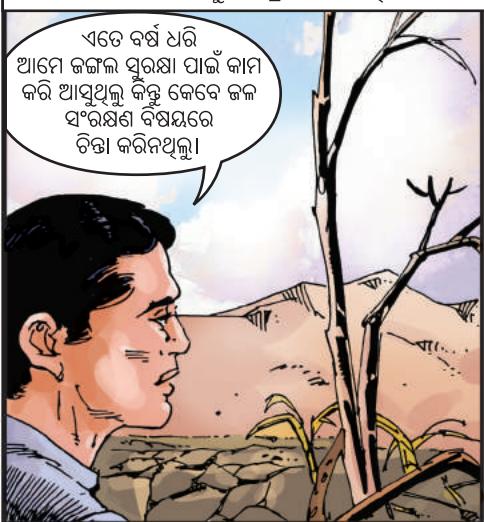
1980 મસ્તિંદી કુલાલ માસરે, એક્ષિડાનનું દુધગોળિં અંજલાને નિજ પ્રથમ પરબેશ શીરિ આયોજન કરથિલો।

ચેંટી બર્ષ પરે, એ દુધગોળિ લોક બિકાશ સંખ્યાન નામરે એક એંગોન ગઢિથિલો।

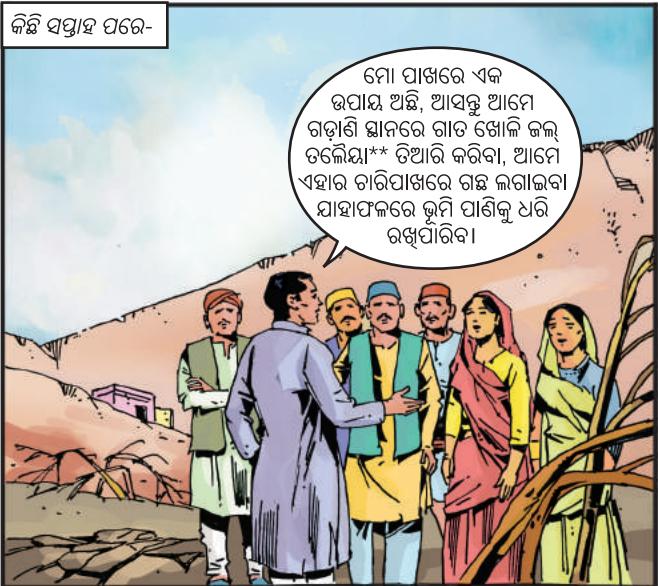

બંધુ મહિલા અંશગૃહણ કલે એબં વેમાને મહિલા મઙ્ગળ દલ નામરે દલ ગઠન કલે।

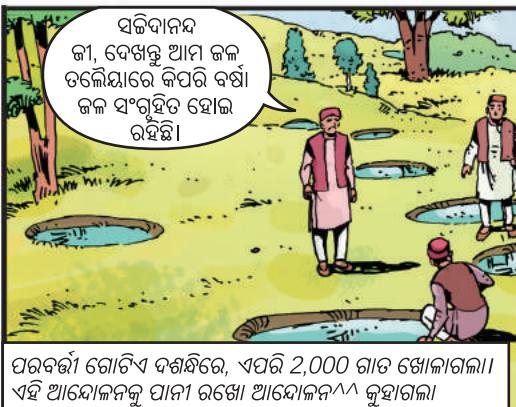
1987ને, ભારત એક બઢી ધરણની મરુદ્વિનું સામ્ના કરિથિલા યાંસા ઉત્તરાખંડની જાળાલનું મથુર પ્રભાવિત કરથિલા।

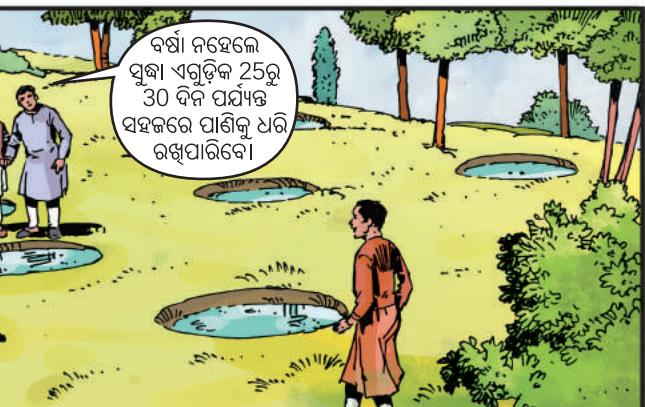
કિછી એપ્ટ્રાહ પરે-

મો પાખરે એક ઉપાય અછી, આસ્તુ આને ગઢાણ ઘાનરે ગાત ખોલ્લ ડલેલીયા** તીઆરી કરીબા, આને એહા રાત્રિયાંને ગઢ લગાડવા યાંસાદલાને ભૂમિ પાણીનું ધરી રહ્યાપારિબા।

પરબર્ચી ગોચરી દશનીંને, એપરી 2,000 ગાત ખોનાગલા। એહી આદોનનું કું પાની રખો આદોનનૈં કું હાગલા।

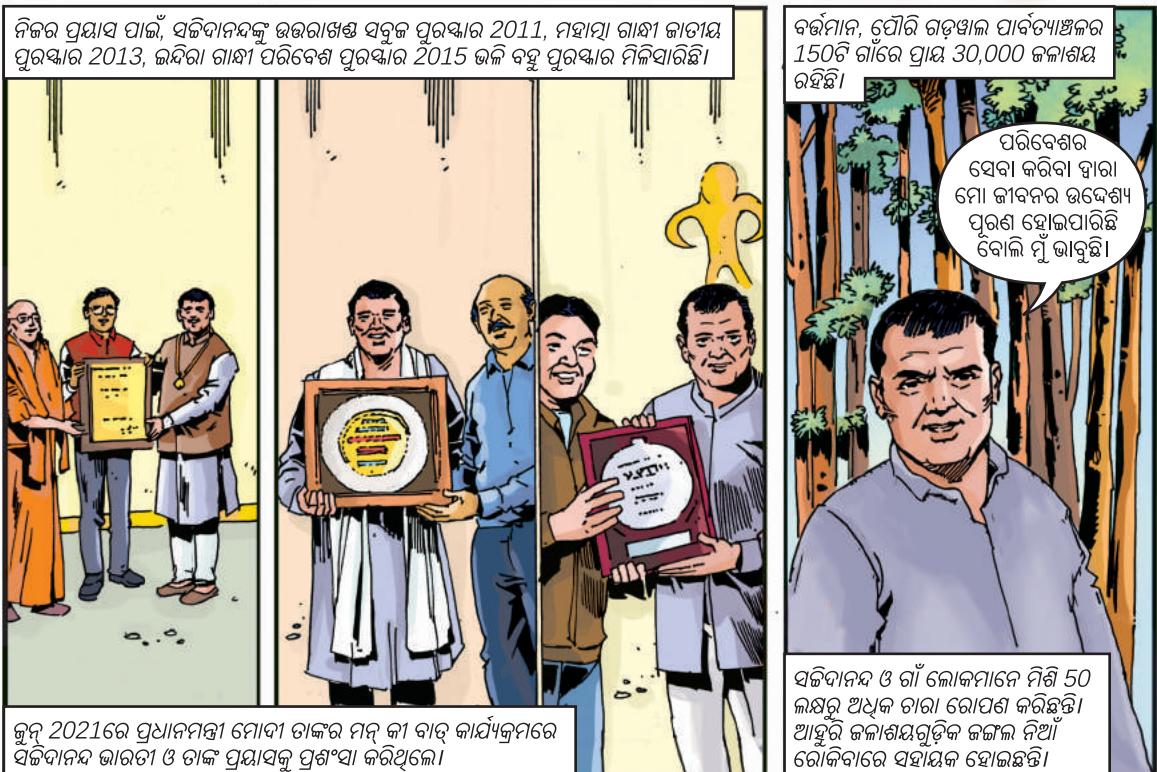
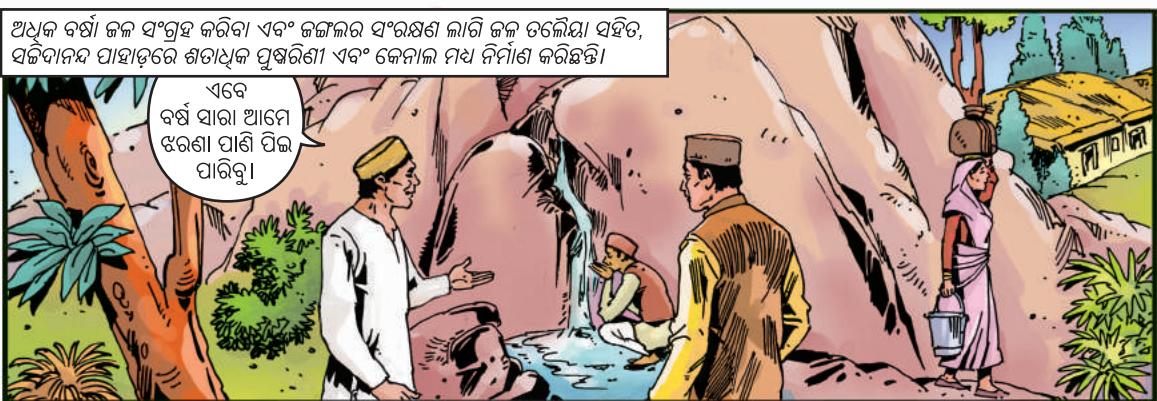
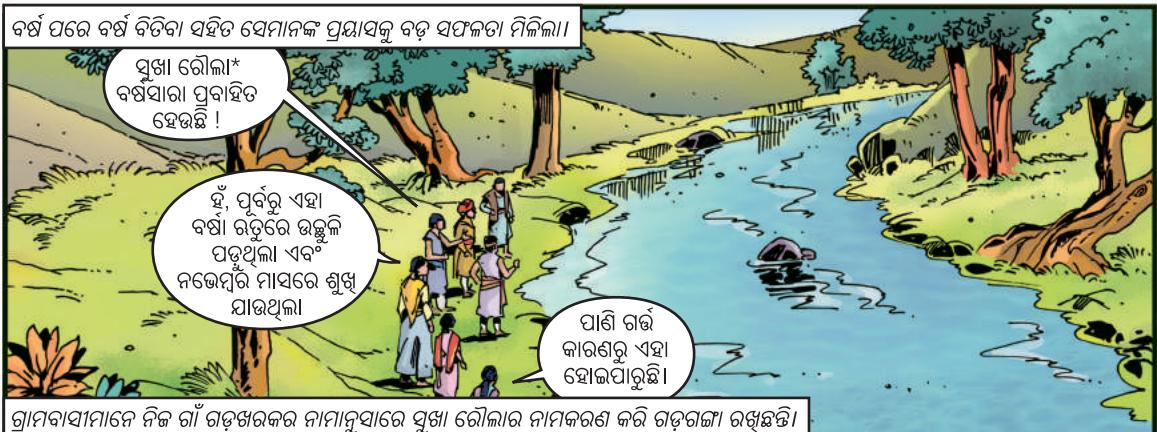
બર્ષા નહેલે સુન્દર એગુઢિક 25નું 30 દિન પર્યાણ એહજરે પાણીનું ધરી રહ્યાપારિબો।

*ઉત્તરાખંડની પોરિ ગઢાણાલ જિલ્લાને થુબા એક ગાં

**ઉત્તરાખંડની 25 જિલોમિનેર પર્યાણ બાધી રહ્યાથિબા એક પર્બતમાલા।

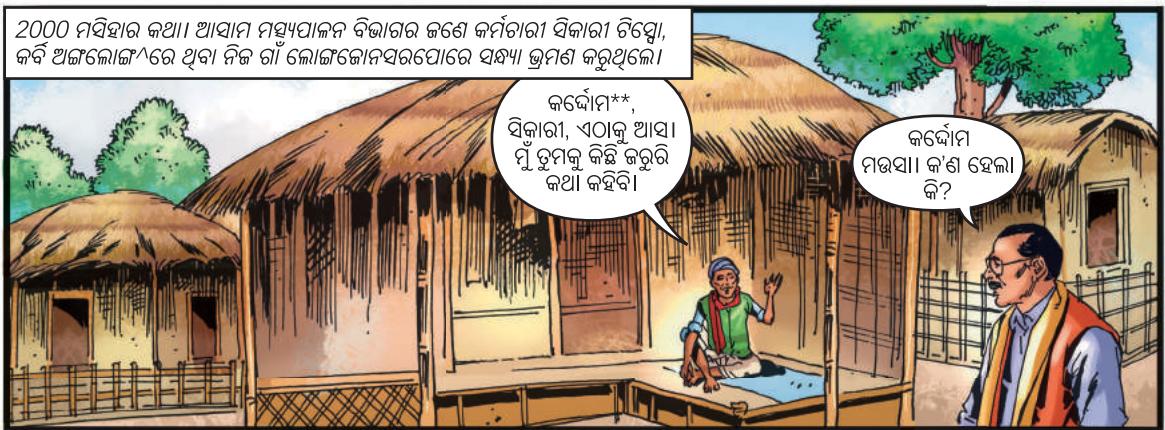
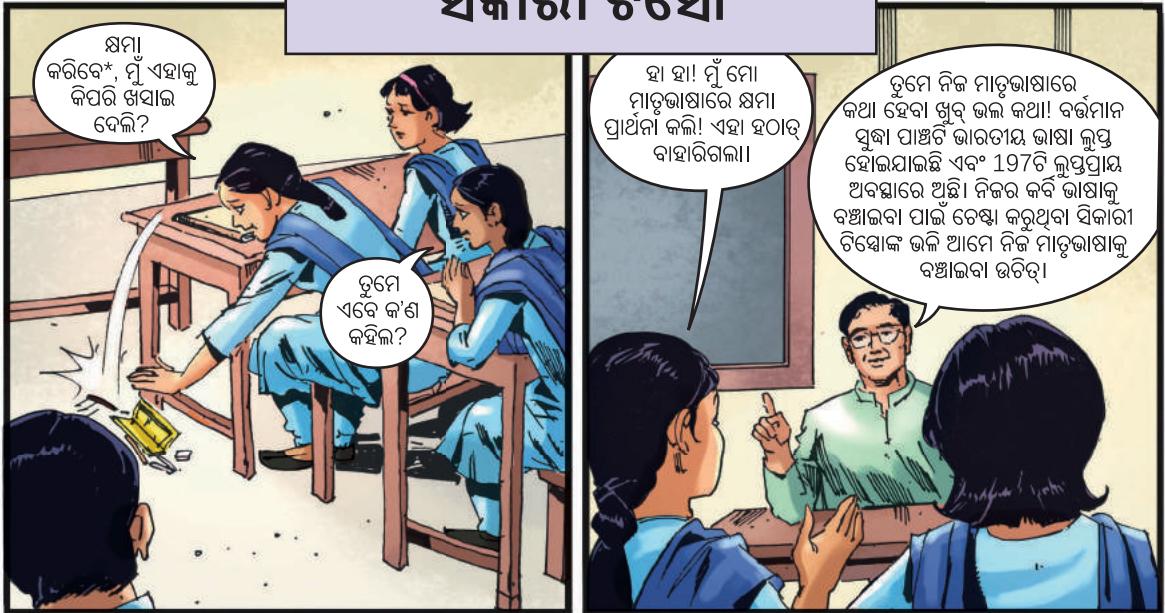
** પાણી રહ્યાબા ગાત

એંગોન એંધુય આદોનન

*ଶୁଷ୍ଠା ଗିରିପଥ

सिकारा१ टिप्पो

*उद्धिआरे क्षमा कर

ग्रामीण युवार बढ जिलामुड्दिक नम्हु अन्यैमन

ଦିନେ ସମ୍ବ୍ୟାରେ -

ଗୋ ଜେଜେ ନା'
ଗାଉଥିବୁ କିଛି ନାନାବାୟା
ଗାହ ମୁଁ ଜାଣେ ଆପଣ
ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଲେଖିବାକୁ
ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି?

ଚମକ୍ଷାର! ନାନାବାୟା
ଗୀତ ସମସ୍ତଙ୍କ ସଂସ୍କରିତେ ଏକ
ମହାପ୍ରସ୍ତର ଯାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ
ଯଦି ଆପଣ ଗାଇବେ, ମୁଁ
ସେଗୁଡ଼ିକୁ ରେକର୍ଡ
କରିପାରିବି।

ସେହି ମହିଳା ରାତି ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ସିକାରୀ ନାନାବାୟାଗ ଗୀଗୁଡ଼ିକୁ ରେକର୍ଡ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ।

ଶୁଦ୍ଧତାପ୍ରା-

ତୁମେ କରି ସଂସ୍କରି
ଉପରେ ଉପିତ୍ତ ତିଆର କରୁଥିବା
ମୁଁ ଶୁଣିଛି ଏଠାରେ ଦୋର
ଜଣେ ବସୁ କରି ଲୋକଗୀତ ଓ
କାହାଣାର ବିଶେଷଜ୍ଞ ଅଚ୍ଛି। ସେ
ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବେ କି?

ଅବଶ୍ୟ! ଗୀତ ଓ
କାହାଣା ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଭାଷାକୁ ନେଇ ଏକ ଆଗ୍ରହ
ସୃଷ୍ଟି କରିବା

ସିକାରୀ କରି ଗାହ ଓ କାହାଣାର ଏକ ଗୋଟିକ ସଂଗ୍ରହ ସଂକଳିତ
କଲେ ଯାହାକୁ ସେ ନିଜ ସମାଜରେ ପ୍ରସାରିତ କଲେ।

ଅଧିକ ସୁଚନା ପାଇଁ, ସିକାରୀ ଆସାମ ଓ
ମେଘାଲୟ ସାଥୀ ବୁଲିଲେ। ଫେରିବା ପରେ-

ଛାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ସହ ଲୋକମାନଙ୍କ ର
କରି କହିବାର ଶୈଳୀ
ବଦଳି ଥାଏ ଯେମାନେ
ଆମ କରି ଭାଷାକୁ
ବୃଦ୍ଧିପାରିବେ ତ?

ଆମେ
ଏହାକୁ କରି ଓ ଲାଙ୍ଗରଜୀ
ଉଭୟ ଅର୍ଥ ଥିବା ହିତାଣୀ
ଶବ୍ଦକୋଷ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କଲେ କେମିତି
ହେବ?

ମୁଁ ଏଥରେ
କରି ଶବ୍ଦର ବିଭିନ୍ନ
ରୂପ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ
କରିବି।

ସିକାରୀ ଓ ଗାଁର ବୟକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଶବ୍ଦକୋଷ ଉପରେ
କାମ ଆରମ୍ଭ କଲେ। କିଛି ମାସ ପରେ -

ଶୁଭ ସମ୍ବ୍ୟା,
ମରିବା ସିକାରୀ!
ତୁମେମାନେ କ'ଣ
କରୁଛ?

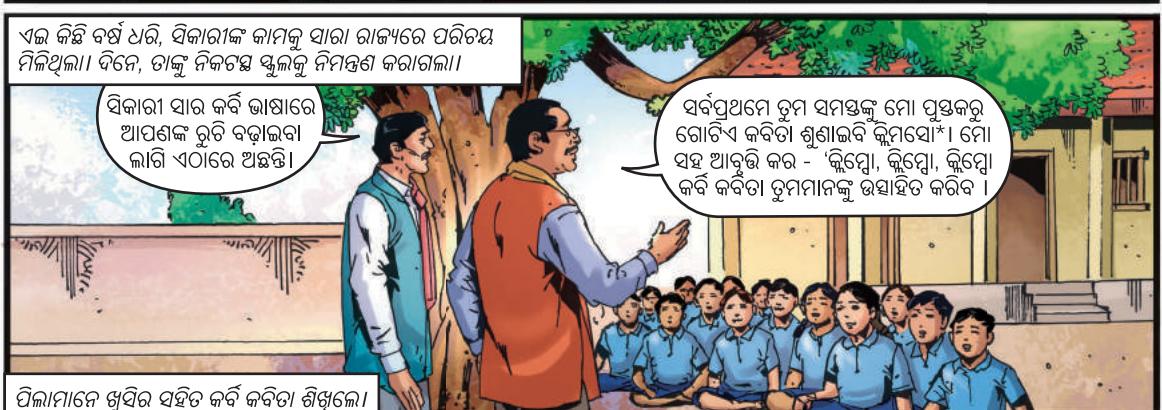
ଶୀଘ୍ର...
ଏହା ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ
ଲାଗୁଛା ତାଳି
ଖେଳିବାକୁ
ଯିବା।

ନା, ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦ ଲେଖି ମୁଁ ଆମର
କରି ଭାଷାକୁ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କରୁଛି। ଯଦି ଆମେ ଏଥିପ୍ରତି ଧାନ
ନଦେବା, ଏହା ହୁଏତ' ଲୋପ
ପାଇଯିବା।

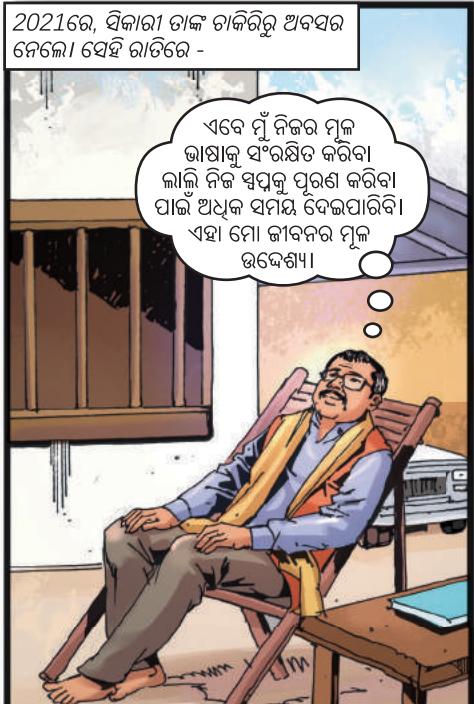
ସିକାରୀ ଟିପ୍ପୋ

ଏଇ କିଛି ବର୍ଷ ଧରି, ସିକାରୀଙ୍କ କାମକୁ ଯାରା ବାଜ୍ୟେ ପରିଚିନ୍ତା ମିଳିଥିଲା । ଦିନେ, ତାଙ୍କୁ ନିକଟରେ ସ୍କୁଲକୁ ନିମନ୍ତଣ କରାଗଲା ।

2021୬ର, ସିକାରୀ ତାଙ୍କ ତାକିରିରୁ ଅବସର ମେଲେ । ସେହି ରାତିରେ -

*କର୍ବ ଭାଷାରେ ଶିଖୁ

ପି.ଏମ. ମୁରୁଗେସନ

ଏହା ଥିଲା ଆମ ସ୍କୁଲ ଦ୍ୱାରା ଆମ ପାଇଁ ବ୍ୟବସା କରାଯାଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଢା ସବୁ ଭଲ ସ୍ଵଚ୍ଛ ଶ୍ରେଣୀ ।

'ବର୍ଜ୍ୟୁ ସମ୍ପଦ' କର୍ମଶାଳା; ବର୍ଜ୍ୟୁ ସାମଗ୍ରୀରୁ ଏତେ ଜିନିଷ ତଥାର କରିବା ସମ୍ବଦ ବୋଲି ମୁଁ ସୁଜା ଜାଣିନଥିଲା ।

ନାୟକ ସାର ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରେଣୀ ଭିତରକୁ ଆସିଲେ -

ମଦୁରାଇର ମେଲାକ୍ଷଳ ଗ୍ରାମ ନିବାସୀ ପି.ଏମ. ମୁରୁଗେସନ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ସମୟରେ ସ୍କୁଲ ପାଠ୍ୟପତ୍ରା ଛାତ୍ରି ପରିବାରର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କାମରେ ଯୋଗି ଦେଇଥିଲେ ।

ଉଠ! ଉଠ!

ଏ ପିଲାର ଆଟେବେ ଶକ୍ତି ନାହିଁ..

ସେମାନେ ଗରିବ ଥିଲେ, ତେଣୁ ପେଟ ପୋଷିବା ପାଇଁ ପରିବାରର ସବୁ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଗାତ୍ର ଜମିରେ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା ।

ମୁରୁଗେସନ ବ୍ୟବସା ଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ସବୁ ଜିନିଷକୁ ଜଳ ଭାବେ ଦେଖିବାର ଶକ୍ତି ଥିଲା । 2009ରେ, ତାଙ୍କ ବୟବସ୍ୟ 41 ବର୍ଷ ହୋଇଥିବା ବେଳେ -

ମୁରୁଗେସନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ନାହିଁ ।

କଦଳୀ ଗଛ ଗଣ୍ଠିର
ବହୁ ଆବରଣ ଥାଏ... ଯଦି
ଆମେ ତା'କୁ ଅଳଗା କରି
ଦେବା ଏବଂ ସେବୁଦିନ୍କୁ ବାହାର
କରି ଦେବା... ହୁ....

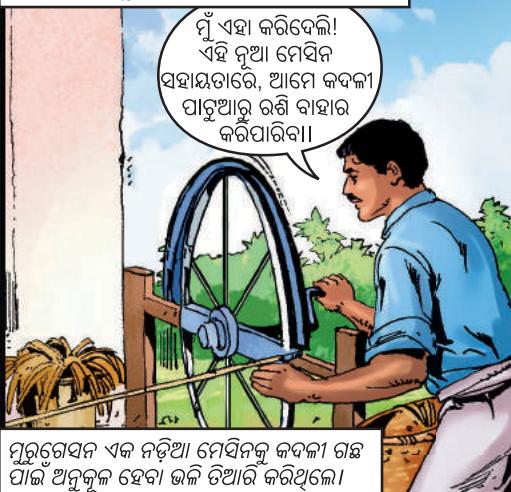
ದಿನೆ -

ತುಮೆಮಾನೆ
ಕಂಷ ಕ್ರಾಂತಿ?

ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಿಣಾಮ ಮಿಲಿಲಾ ನಾಹೀ ಕಿಂತ ಮುರುಗೇಸನ ಏಬೆ ಕಿಂತ ನೂಥಾ ಕರಿಬಾರ ಮಾರ್ಗದರೆ ಅಗ್ರಘರ ಹೇಳಥ್ಯಾಲೋ ಬಹು ತೆಷ್ಟಾ ಏಂ ಬಿಂಳಲ್ತಾ ಪಾರೆ -

ಮುಂ ಏಹಾ ಕರಿದೆಲಿ!
ಏಹಿ ನುಥಾ ಮೆಂಟಿನ
ಸಹಾಯತಾರೆ, ಆಮೆ ಜದಲೀ
ಪಾರುಖ್ಯಾನು ರಶಿ ಬಾಹಾರ
ಕರಿಪಾರಿಬಾ!!

ಯಾಳಕೆಲ ಚಕ ಓ ಚರಣಾ ಸಹಾಯತಾರೆ, ಮುರುಗೇಸನ ಜದಲೀ
ಪಾರುಖ್ಯಾನು ರಶಿ ತಿಂಡಿ ಕರಿಬಾರೆ ಸಾಧನ ಹೇಳೋ।

ಜದಲೀರು ರಶಿ!
ಏಹಾ ಛಿಂಡಿಯಿಬಾ ಏಹಾಕ್ಕು ಕಿಂದ
ಕಿಂಡಿಬ?

ಯದಿ ಆಮೆ
ಸೇರುತ್ತಿಂತು ಏಕಾದಿ ಪರಷ್ಟ
ಕರಿ ಬಲ ದೇಬಾ ಕೆಮಿಟಿ
ಹೇಬಾ।

ಖಾಮೀ-ಖಾ ಉರಘ ಮಿಶಿ ಯಾಗುಂಡಿಕ್ಕು ಬಹಿ ಮಜ್ಜುತ
ರಶಿ ತಿಂಡಿ ಕರಿಬಾರ ಗಾಂ ಕಲೋ!

ರಥಾಪಿ ಏಹಾ ಬಜಾರರೆ ಹೃಪಲಕ್ಕ ಅನ್ಯ ರಶಿ ಭಕ್ತಿ ಮಜ್ಜುತ ಹೋಳನಥಲಾ, ಪ್ರಾಚೀನತಾ ಏಹಾಕ್ಕು ಕಿಂಡಿಬಾಕ್ಕು ಗಾಂಗಾನಥಲ್ಯಾಲೋ।

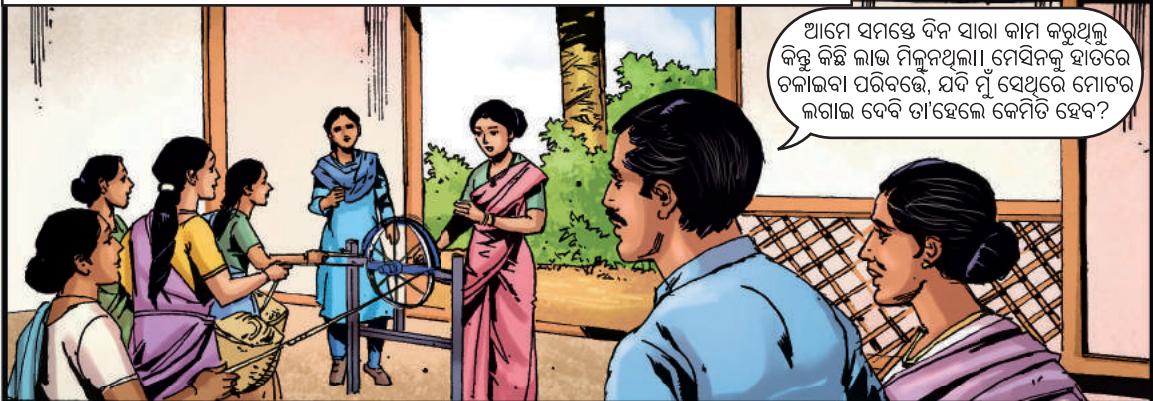
ಬ್ಯಾಗ, ಹುಟ್ಟಿ, ಚಿರಣ ಚಟೆಳಿ... ದಪ್ಪತಿ ದೆಷ್ಟಿಲೆ ಯೆ ಯೋಮಾನೆ ನಿಂತ ರಶಿರ್ಬು ಅನೇಕ ಜಿನಿಷ ತಿಂಡಿ ಕರಿಪಾರಿಬೆ !

ಮುಂ ಹಾರು ಮಾನಿಬಾಕ್ಕು
ಪಂಪುತ್ತ ಮುಂಷ್ಟೊ ಗಾಲ ತೆಷ್ಟಾ
ಕರಿಬಾ ಏಂ ಏಂ ಆಷ
ಕಿಂತ ತಿಂಡಿ ಕರಿಬಾ!!

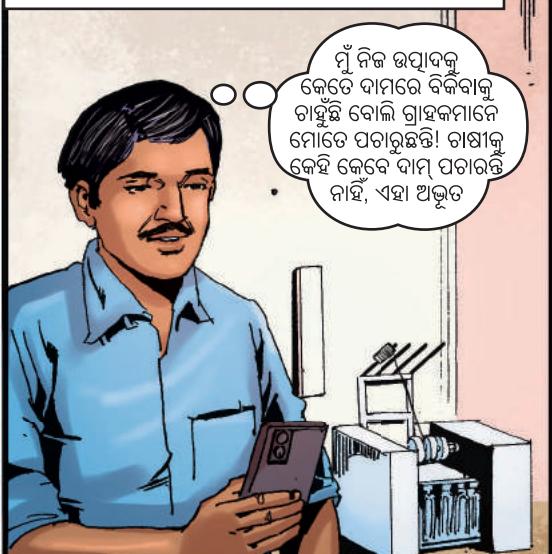
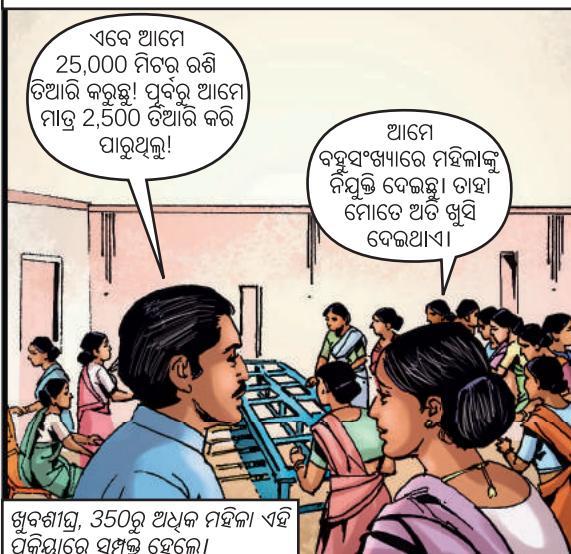
ଖୁବଶାସ୍ତ୍ର, ମୁରୁଗେସନ ଏମ. ଏସ. ଗୋପ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେଷ୍ଟ ନାମକ ଏକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ। ତାଙ୍କ ଛୋଟିଆ। ଦୂର ଜଣିଆ ଯୁନିଟ ଦଶକୁ ଦୃଢ଼ି ପାଇଲା। କିନ୍ତୁ ରଣ୍ଜି ତିଆରି କରିବା ଏକ ସମୟପାପେକ୍ଷ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଥିଲା।

ଆମେ ସମସ୍ତେ ଦିନ ସାରା କାମ କରୁଥିଲୁ
କିନ୍ତୁ କିଛି ଲାଭ ମିଳନଥିଲା। ମେସିନକୁ ହାତରେ
ଚାଲିବା ପରିବର୍ତ୍ତ, ଯଦି ମୁଁ ସେଥିରେ ମୋଟର
ଲଗାଇ ଦେବି ତାହେଲେ କେମିତି ହେବ?

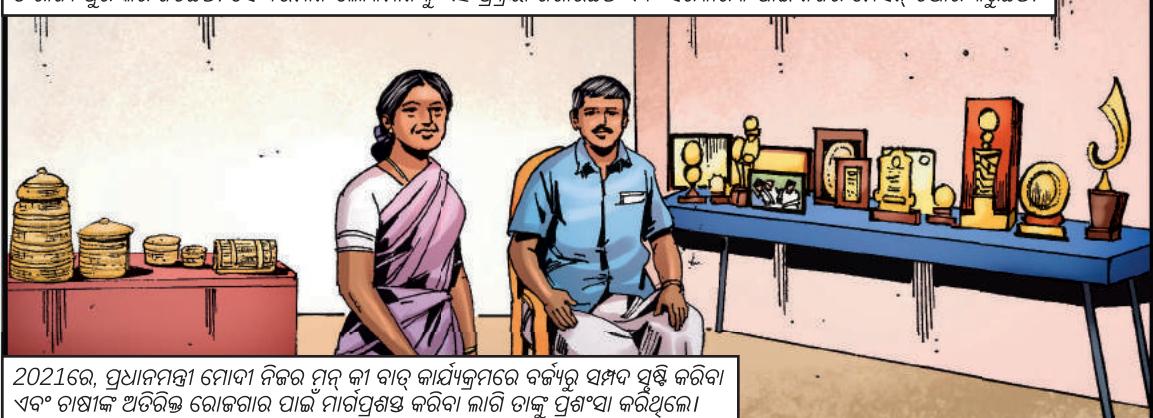

ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧିକ ଦୂର ହେଲା ଏବଂ ମୁରୁଗେସନ ନିଜର ଏହି ଉପାୟକୁ
ନେଇ ପେଟେଣ୍ଟ ହାସଳ କଲେ । 2016ରେ ସେ ଏକ ନୂଆ ମେସିନ
ତିଆରି କଲେ ଯାହା ରଣ୍ଜିକୁ ଗୋଟିଏ ପରିବର୍ତ୍ତ 6 ରୋଲ୍ କରି ପାରୁଥିଲା ।

ମୁରୁଗେସନ ଏକ ଅଟୋମେଟିକ ମେସିନ ତିଜାଇନ୍ କଲେ ଯାହା
ରଣ୍ଜିଆରି କରିବା ସହିତ ତାକୁ ସୁଲାଲି କରି ବଳି ପାରୁଥିଲା ।
ଖୁବଶାସ୍ତ୍ର ତାଙ୍କ ଉପାଦ ରତ୍ନାନି ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ମୁରୁଗେସନଙ୍କ ଉପାଦଗୁଡ଼ିକ ଜୌବନ୍ଧୁମ୍ୟୋଗ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକର ଏକ ଶଷ୍ଟା ବିକଷି ଥିଲା । ନିଜର ଏହି କୁଣ୍ଡି-ଛୁଭାବନ ପାଇଁ ସେ ବନ୍ଦୁ ଜାତୀୟ
ଓ ରାଜ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ଜିତେଛନ୍ତି । ସେ ବର୍ଷମାନ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶିଖାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜର ମେସିନ ତିଆରି କରୁଛନ୍ତି ।

2021ରେ, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମୋଦି ନିଜର ମନ୍ଦ କୀ ବାତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବନ୍ଦୁ ସମ୍ପଦ ସ୍ଵର୍ଗ କରିବା
ଏବଂ ରାଜ୍ୟକୁ ଅଭିଭିତ୍ତି ଦେଇବାର ପାଇଁ ମାର୍ଗ୍ୟବନ୍ଦି କରିବା ଲାଗି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶାସନ କରିଥିଲେ ।

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ

ਅਧਿਆਇ 3

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਰਹ ਚੁਤੀਏ ਅਧਿਆਇ ਰੇ ਸਮਾਜ ਰ ਵਿਭਿੰਨ ਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਨਾਗਰਿਕਮਾਨਙ ਜਾਬਨ ਉਪਰੇ ਆਲੋਕਪਾਤ ਕਰਾਯਾਇਆ ਹੈ ਨਿੱਜ ਆਖਪਾਖ ਲੋਕਙ ਜਾਬਨ ਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਣਿਵਾ ਲਾਗਿ ਧੋਗਦਾਨ ਦੇਉਛੇਂਦੀ।

ਧੋਗਦਾਨ ਕੋਡ-19 ਆਥਿਲਾ ਏਵਂ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਹੁਦਰੇ ਰਹੂਥਿਵਾ ਲੋਕਮਾਨੇ ਅਥਿਲੇ ਹੋਲਪਟਿਲੇ, ਸੇਹੀ ਸਮਾਇ ਰੇ ਤਾਰਿਕ ਅਹੰਕਦ ਪਤਲੂ ਘੇਮਾਨਕ੍ਕੁ ਭਾਤਕਾਨਾਰੇ ਪਹਞਾਇਵਾ ਲਾਗਿ ਕੂਲਕੂ ਨੇਵਾ ਪਾਲ੍ਹ ਏਕ ਬੋਟ ਆਮੂਲਾਤ੍ਤ ਤਿਆਰ ਕਰਿਥਿਲੋ।

ਮੋਨ ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਉਛਿ 1,000 ਬਰ੍਷ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਏਕ ਕਾਗਜ ਤਿਆਰ ਆਦਿਵਾਸੀ ਕਲਾ ਧਾਰਾਕਿ ਬਿਲੂਪ੍ਤ ਹੋਲਿਆਇਥਿਲਾ। ਅਰੂਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰ ਜਣੇ ਬਿਹਿੰਦੀ ਮਲਿੰ ਗੋਮੁ ਏਹਾਰ ਪ੍ਰਨਰੂਕਾਰ ਪਾਲ੍ਹ ਆਗੇਲ ਆਵਿਥਿਲੇ ਏਵਂ ਬਹੁਸਂਖਿਆਰੇ ਲੋਕਕ੍ਕੁ ਏਹੀ ਕਾਮਾਰੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇਲੋ।

ਸਮੁੱਦਰ ਪਤਨ ਠਾਰੁ 14,000 ਪ੍ਰਾਂ ਉਚਤਾਰੇ ਤਭੂਜ ਫਲੂਥਿਵਾ ਆਪਣ ਕੇਵੇ ਸ਼ੁਣਿਛੇਂਦੀ ਕਿ? ਲਦਾਖ ਰ ਜਣੇ ਸੂਝਨਗੀਲ ਚਾ਷ੀ ਉਰਗੇਨ ਪ੍ਰਨਿਆਗ ਏਪਰਿ ਏਵਂ ਆਹੁਰਿ ਅਨੇਕ ਕਿਛੀ ਕਰਿਛੇਂਦੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨਮੌਜੂਦੀ ਨਹੀਂ ਮੋਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਰੇਤਿਓ ਕਾਰ੍ਯਕ੍ਰਮਾਂ ਨਿਆਯਾਇਥਿਵਾ ਏਥਾਨੂ ਕਾਹਾਣੀ ਸਾਧਾਰਣ ਲੋਕਙ ਅਥਾਧਾਰਣ ਕਾਰ੍ਯੀ ਬਿਕਾਇ ਰੇ ਬੰਨਾ ਕਰਿਆਏ।

₹90

www.amarchitrakatha.com

ISBN 978-81-19242-92-4

9 788119 242924